

VYSOKÁ ŠKOLA BÁŇSKÁ – TECHNICKÁ UNIVERZITA OSTRAVA
EKONOMICKÁ FAKULTA

KATEDRA FINANČÍ

Komparace podnikatelských úvěrů v České republice
Comparison of Commercial Loans in the Czech republic

Student: Ondřej Kremeň

Vedoucí bakalářské práce: Ing. Josef Novotný

Ostrava 2012

Zadání bakalářské práce

Student: **Ondřej Kremeň**
Studijní program: B6202 Hospodářská politika a správa
Studijní obor: 6202R010 Finance
Specializace: 00 Finance
Téma: **Komparace podnikatelských úvěrů v ČR**
Comparison of Commercial Loans in the Czech Republic

Zásady pro vypracování:

1. Úvod
2. Charakteristika podnikatelských úvěrů
3. Podnikatelské úvěry vybraných bank
4. Analýza a zhodnocení vybraných podnikatelských úvěrů
5. Závěr

Seznam použité literatury

Seznam zkratek

Prohlášení o využití výsledků bakalářské práce

Seznam příloh

Přílohy

Seznam doporučené odborné literatury:

DVOŘÁK, Petr. *Bankovnictví pro bankéře a klienty*. 3. vyd. Praha: Linde, 2005. 681 s. ISBN 80-7201-515-X.

PŮLPÁNOVÁ, Stanislava. *Komerční bankovnictví v České republice* 1. vyd. Praha: VŠE v Praze Oeconomica, 2007. 338 s. ISBN 978-80-245-1180-1.

REVENDA, Zbyněk. *Peněžní ekonomie a bankovnictví* 4. vyd. Praha: Management Press, 2005. 627 s. ISBN 80-7261-132-1.

Formální náležitosti a rozsah bakalářské práce stanoví pokyny pro vypracování zveřejněné na webových stránkách fakulty.

Vedoucí bakalářské práce: **Ing. Josef Novotný**

Datum zadání: 25.11.2011

Datum odevzdání: 11.05.2012

Ing. Iveta Ratmanová, Ph.D.
vedoucí katedry

prof. Dr. Ing. Dana Dluhošová
děkanka fakulty

„Prohlašuji, že jsem celou bakalářskou práci, včetně všech příloh, vypracoval samostatně.”

V Ostravě, 9.května 2012

Podpis studenta.....

Obsah

1 Úvod	5
2 Charakteristika podnikatelských úvěrů	7
2.1 Bankovní produkty	7
2.2 Podnikatelské bankovní úvěry a jejich členění.....	8
2.2.1 Členění podnikatelských úvěrů podle klienta.....	8
2.2.2 Časové členění podnikatelských úvěrů.....	10
2.2.3 Měnové členění podnikatelských úvěrů	12
2.2.4 Odvětvové členění podnikatelských úvěrů	13
2.2.5 Účelové členění podnikatelských úvěrů	14
2.3 Charakteristika klíčových parametrů podnikatelských úvěrů.....	15
3 Popis podnikatelských úvěrů vybraných bank	20
3.1 Vybrané banky	20
3.2 Vybrané bankovní produkty	21
3.3 Specifikace investičních úvěrů na příkladu fiktivní firmy	23
4 Analýza a zhodnocení vybraných podnikatelských úvěrů	28
4.1 Použitá metodologie	28
4.2 Nastavení klíčových vstupních údajů	30
4.3 Popis základních parametrů investičních úvěrů vybraných bank.....	32
4.3.1 Investiční úvěry vybraných bank pro optimistickou variantu finančního zdraví firmy	32
4.3.2 Investiční úvěry vybraných bank pro střední variantu finančního zdraví firmy.....	34
4.3.3 Investiční úvěry vybraných bank pro pesimistickou variantu finančního zdraví firmy	37
4.4 Výsledky komparace podnikatelských úvěrů vybraných bank	39
5 Závěr.....	45
Seznam použité literatury	47
Seznam zkratk.....	49
Prohlášení o využití výsledků bakalářské práce	3
Seznam příloh.....	4
Příloha 1: Účetní výkazy firmy v optimistické variantě jejího finančního zdraví.....	1
Příloha 1.1: Výkaz zisku a ztráty pro optimistickou variantu finančního zdraví firmy.....	1
Příloha 1.2: Výkaz peněžních toků pro optimistickou variantu finančního zdraví firmy.....	2
Příloha 1.3: Rozvaha pro optimistickou variantu finančního zdraví firmy - aktiva	3
Příloha 1.4: Rozvaha pro optimistickou variantu finančního zdraví firmy - pasiva.....	4
Příloha 2: Účetní výkazy firmy ve střední variantě jejího finančního zdraví.....	1
Příloha 2.1: Výkaz zisku a ztráty pro střední variantu finančního zdraví firmy.....	1

Příloha 2.2: Výkaz peněžních toků pro střední variantu finančního zdraví firmy.....	2
Příloha 2.3: Rozvaha pro střední variantu finančního zdraví firmy - aktiva	3
Příloha 2.4: Rozvaha pro střední variantu finančního zdraví firmy - pasiva.....	4
Příloha 3: Účetní výkazy firmy v pesimistické variantě jejího finančního zdraví	1
Příloha 3.1: Výkaz zisku a ztráty pro pesimistickou variantu finančního zdraví firmy	1
Příloha 3.2: Výkaz peněžních toků pro pesimistickou variantu finančního zdraví firmy	2
Příloha 3.3: Rozvaha pro pesimistickou variantu finančního zdraví firmy - aktiva	3
Příloha 3.4: Rozvaha pro pesimistickou variantu finančního zdraví firmy - pasiva.....	4

1 Úvod

Hledání zdrojů kapitálu je jedním ze základních prvků podnikání. Bez přísunu kapitálu je nemožná realizace jakéhokoliv podnikatelského projektu. V podmínkách českého kapitálového trhu je nejběžnějším způsobem získání nového kapitálu využití bankovních úvěrů. Proto je pro pochopení principů získávání nových zdrojů kapitálu důležitá orientace v bankovníctví a v bankovních úvěrových produktech určených pro podniky a podnikatele. Přesně touto oblastí bankovníctví se zabývá tato bakalářská práce.

Cílem této práce je výběr nejvýhodnějšího podnikatelského bankovního úvěru z nabídky pěti vybraných českých bank určených fiktivnímu klientovi, o kterém se uvažují tři různé varianty vývoje jeho finančního zdraví. Jde o optimistickou, střední a pesimistickou variantu vývoje finančního zdraví daného fiktivního klienta.

Struktura této práce je členěna do pěti kapitol. První kapitolou je úvod. V druhé kapitole jsou charakterizovány podnikatelské bankovní úvěry, jejich základní členění a ceny bankovních úvěrů, tedy úroky a poplatky. Ve druhé kapitole je také obsažen stručný popis úvěrové smlouvy a průběhu úvěrového procesu.

Ve třetí kapitole je proveden popis podnikatelských úvěrů vybraných bank. Na začátku této kapitoly je uveden popis vybraných bank. Jde o pět velkých univerzálních bank působících na českém bankovním trhu. Následuje popis investičních úvěrů nabízených těmito bankami. Cenové parametry jednotlivých investičních úvěrů a další klíčová data pochází z konzultací na pobočkách těchto bank a jsou aplikovány na případ již zmíněné fiktivní firmy, která hledá možnosti financování svých investičních potřeb bankovním úvěrem. Tato fiktivní firma a varianty jejího finančního zdraví jsou také popsány v třetí kapitole. Jednotlivé varianty se od sebe liší hlavně rozdílnou rentabilitou a zadlužeností firmy.

Ve čtvrté kapitole je obsažena analýza a porovnání investičních úvěrů vybraných bank. Jsou zvolena tři porovnávací kritéria pro seřazení investičních úvěrů jednotlivých bank podle jejich ekonomické výhodnosti pro bankovního klienta. Tato kritéria se týkají různého vnímání ceny úvěru. Jsou to celkové zaplacené úroky za úvěr, celkové zaplacené úroky a poplatky za úvěr a současná hodnota všech zaplacených splátek a poplatků za úvěr. Na základě těchto kritérií je stanoveno pořadí porovnaných bankovních úvěrů pro jednotlivé varianty vývoje finančního zdraví úvěrované firmy. Nakonec je vybrán podnikatelský úvěrový produkt, který je za daných okolností pro danou variantu finančního zdraví firmy nejvýhodnější. Pořadí výhodnosti úvěrů je seřazeno do tabulky.

V páté kapitole práce, tedy v závěru je zhodnoceno splnění cíle práce. Součástí práce jsou přílohy, které obsahují účetní výkazy jednotlivých variant vývoje finančního zdraví úvěrované firmy, tj. výkaz zisku a ztráty, výkaz peněžních toků a rozvahu.

2 Charakteristika podnikatelských úvěrů

V této kapitole jsou charakterizovány podnikatelské úvěry, jejich místo v systému bankovních produktů a jejich členění.

2.1 Bankovní produkty

V této podkapitole jsou charakterizovány bankovní produkty a jejich druhy. Bankovní produkty jsou služby, které banky poskytují svým klientům. Rozsah těchto služeb je velice široký a dnešní univerzální banky nabízí celou škálu standardizovaných bankovních produktů. Proto je docela složité definovat bankovní produkty jedním vyjádřením. Lze však charakterizovat několik společných rysů všech druhů bankovních produktů.

Bankovní produkty mají nemateriální charakter. Z toho vyplývá nemožnost skladování, nemožnost patentování a abstraktnost všech bankovních produktů. To vše vede k vynaložení nákladů na pokrytí těchto specifických vlastností bankovních produktů, např. jejich specifická prezentace potenciálním klientům v marketingových kampaních bank a nutnost určitého poradenství ze strany bank při uzavírání bankovních obchodů.

Dalším společným rysem bankovních produktů je dualismus. Jde o rozlišení hodnotové a věcné stránky bankovního produktu. Většina bankovních produktů je charakterizována svým objemem vyjádřeným v peněžních prostředcích (tj. hodnotová stránka) a počtem případů jednotlivých realizovaných bankovních obchodů (tj. věcná stránka). V praxi má toto rozlišení význam hlavně pro vyjádření ziskovosti jednotlivých produktů¹.

Třetím společným rysem bankovních produktů je jejich vzájemná propojenost a podmíněnost. To je způsobeno zejména strukturou a postavením celého bankovního systému. Některé druhy bankovních produktů nemohou být nabízeny samostatně a jsou navázány na nabídku jiných produktů. Např. úvěrové nebo platební produkty mohou být spojeny s otevřením běžného účtu.

Bankovní produkty lze rozdělit na několik druhů podle mnoha kritérií. Jedno z nejběžnějších rozdělení bankovních produktů je podle odrazu v bilanci banky². Vzhledem

¹ REVENDA, Zbyněk. Peněžní ekonomie a bankovníctví. 4. vyd. Praha: Management Press, 2005. 627s. ISBN 80-7261-132-1.

² DVOŘÁK, Petr. Bankovníctví pro bankéře a klienty. 3. vyd. Praha: Linde Praha, a.s., 2005. 681 s. ISBN 80-7201-515-X.

k cíli této práce jsou nejpodstatnější aktivní bankovní obchody. Ty se nachází v bilanci banky na straně aktiv. Jde hlavně o pohledávky z úvěrových obchodů, případně jiný majetek ve vlastnictví banky (např. nakoupené cenné papíry).

Dalším druhem bankovních produktů podle tohoto rozdělení jsou pasivní bankovní obchody. Ty jsou zařazeny na stranu pasiv v bilanci banky a patří sem hlavně depozitní produkty. Tyto produkty jsou pro banky jedním z hlavních zdrojů financování jejich podnikání. Banka pasivními obchody získává cizí kapitál od střadatelů.

Třetím druhem bankovních produktů jsou bilančně neutrální bankovní obchody, které nejsou zahrnuty v bilanci banky. V praxi jsou to především nástroje platebního styku, poradenské a zprostředkovatelské služby atd.

2.2 Podnikatelské bankovní úvěry a jejich členění

Následující podkapitola je věnována zařazení podnikatelských úvěrů mezi úvěrové bankovní produkty. Dále je popsáno členění podnikatelských úvěrů podle jejich vlastností a náležitostí. Na základě těchto vlastností a náležitostí lze podnikatelské úvěry rozčlenit podle mnoha kritérií. Mnohá z těchto kritérií jsou používána i v praxi pro rozlišení jednotlivých produktů bank.

Většina odborné literatury rozlišuje několik druhů úvěrových bankovních obchodů, a to produktivní (podnikatelské), spotřebitelské, hypoteční a kontokorentní³. Vzhledem k cíli této práce se budou následující kapitoly věnovat pouze podnikatelským úvěrům, i když bude charakterizován i kontokorentní způsob čerpání podnikatelského úvěru. Je potřeba dodat, že v praxi je většinou toto rozdělení omezenější. Banky rozlišují úvěrové obchody na základě osoby klienta, tedy firemní (podnikatelské) úvěry a úvěry určené domácnostem (spotřebitelské).

2.2.1 Členění podnikatelských úvěrů podle klienta

Toto členění rozlišuje malé a střední podniky (SME⁴) a velké podniky (korporace). Klíčem k rozlišení velikosti podniku většinou bývá obrát nebo počet zaměstnanců podniku.

³ PŮLPÁNOVÁ, Stanislava. Komerční bankovnínictví v České republice. 1. vyd. Praha: VŠE v Praze Nakladatelství Oeconomica, 2007. 338 s. ISBN 978-80-245-1180-1.

⁴ Small and Medium Enterprises neboli malé a střední podniky

Podnikatelské úvěry SME klientele jsou poskytovány retailovou cestou, tedy prostřednictvím sítě bankovních poboček. Účelem těchto úvěrů mohou být investiční, provozní, sezónní nebo přechodné potřeby SME.

Klienti z řad SME jsou pro banky většinou velmi specifickými zákazníky, protože úvěrový proces je pro SME administrativně a nákladově mnohem náročnější než pro velké korporátní klienty. Je to hlavně z důvodu omezených administrativních kapacit SME.

V minulosti nebyli SME klienti pro české banky tak perspektivními klienty jako dnes, protože český bankovní trh nebyl dostatečně přehledný a banky raději vyhledávaly bonitnější korporátní klienty. Význam SME na českém bankovním trhu vzrostl až s rozšířením konceptu univerzálních bank a snahou soustředění se na tento segment klientů. Proces nárůstu koncentrace bank na segment SME začal nastávat v ČR kolem roku 2003⁵. Dnes už jsou podnikatelské úvěry nabízené SME klientele součástí standardizovaných nabídek bank a SME klienti jsou výrazným segmentem mezi klienty bank.

Podnikatelské úvěry korporátní klientele, tedy velkým podnikům a institucím, jsou obsluhovány whosalovou cestou. To znamená, že jsou vysoce individualizované a zahrnují složité specifické obchody ve velkých částkách. Účelem podnikatelských úvěrů korporátní klientely mohou být projektové, akviziční a podobné potřeby podniků, syndikované a klubové financování podniků atd.

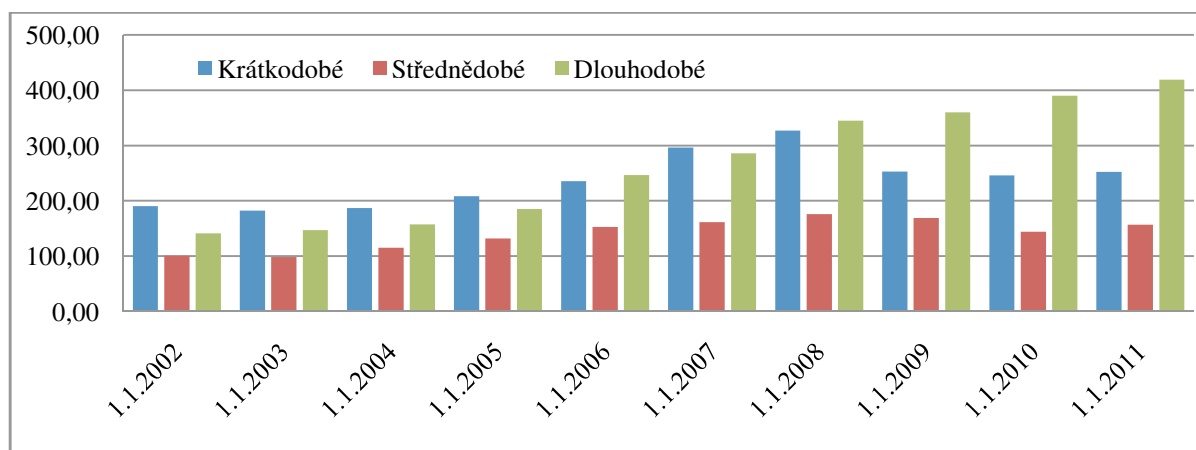
V praxi některé banky řadí ke korporátní klientele i municipality (obce, kraje) a další veřejné instituce. Jiné banky naopak obsluhují klienty z řad municipalit a veřejných institucí úplně zvlášť v rámci municipalitního bankovníctví.

⁵ PŮLPÁNOVÁ, Stanislava. Komerční bankovníctví v České republice. 1. vyd. Praha: VŠE v Praze Nakladatelství Oeconomica, 2007. 338 s. ISBN 978-80-245-1180-1.

2.2.2 Časové členění podnikatelských úvěrů

Toto členění rozlišuje krátkodobé, střednědobé a dlouhodobé podnikatelské úvěry. Dále jsou popsány další charakteristiky jednotlivých typů úvěrů podle časového členění. Vývoj objemů úvěrů podle tohoto členění je zobrazen v grafu č. 2.1. Zobrazená data se týkají podnikatelských úvěrů poskytnutých rezidentům v ČR v české i cizí měně.

Graf č. 2.1: Časové členění podnikatelských úvěrů v mld. Kč

Zdroj: ČESKÁ NÁRODNÍ BANKA. ČNB: ARAD – Systém časových řad [online]. ČNB [únor 2012].

Krátkodobé podnikatelské úvěry mají své trvání obvykle do 1 roku. Často jsou úročeny fixní úrokovou sazbou. Jejich účelem mohou být hlavně provozní potřeby podniku, potřeby pokrytí přechodného nedostatku zdrojů nebo sezónních vlivů.

U krátkodobých podnikatelských úvěrů si v dnešní době banky zakládají na flexibilitě úvěrových podmínek, takže tyto úvěry mohou být obvykle spláceny postupně nebo jednorázovou částkou. Krátkodobé úvěry jsou obvykle levnější, protože v krátkém časovém intervalu je kalkulováno nižší riziko selhání bankovního klienta než v delším časovém intervalu. V případě podnikatelských úvěrů se tento fakt projevuje nižší roční úrokovou mírou pro krátkodobé podnikatelské úvěry. V procesu žádosti o krátkodobý podnikatelský úvěr má největší váhu bonita klienta a historie jeho finančních transakcí.

V grafu 2.1 je vidět, že citlivost změny trendu růstu objemu krátkodobých podnikatelských úvěrů v průběhu času je vyšší než u střednědobých a dlouhodobých úvěrů.

Krátkodobé podnikatelské úvěry jsou charakterizovány dvěma možnými způsoby čerpání úvěru. Jedná se o kontokorentní a revolvingové čerpání úvěru. Poskytnutí kontokorentního úvěru znamená možnost debetu na běžném účtu klienta. Čerpání úvěru probíhá jednotlivými platbami na vrub účtu v situaci, kdy na běžném účtu klienta není

dostatek peněžních prostředků. Úvěrová smlouva pro tento typ úvěru stanovuje úvěrový rámec, který udává maximální možný debet na kontokorentním účtu. Pro kontokorentní úvěry je specifické to, že jejich splatnost je v zásadě krátkodobá⁶. Nicméně pokud s bonitními klienty banky udržují tyto vztahy i delší dobu, lze úvěrové smlouvy prodloužit prostřednictvím dlouhodobé úvěrové linky. Ze všech krátkodobých úvěrových bankovních produktů je kontokorentní úvěr nejčastější varianta financování krátkodobých podnikatelských potřeb (provoz, nedostatek prostředků atd.). Z hlediska banky je při sjednávání kontokorentního úvěru výhodou možnost využití principu sedliny⁷ z depozitních bankovních produktů. Vzhledem k vysokým nárokům na řízení rizika likvidity (hlavně v případě nečerpání úvěru ze strany klienta) je cena kontokorentního úvěru vyšší než při jiném způsobu krátkodobého financování podnikatelských potřeb.

Poskytnutí revolvingového úvěru představuje možnost opakovaného doplňování úvěru, tedy klient může po splacení čerpat úvěr znovu. Účely čerpání revolvingového úvěru jsou podobné jako v případě kontokorentních úvěrů – provozní financování, aktuální nedostatek peněžních prostředků atd. Jde tedy také o krátkodobý zdroj financování, ale revolvingové úvěrové rámce mohou být sjednány i na více let⁸ nebo jsou tyto smlouvy pravidelně obnovovány. Cena revolvingového úvěru se zvyšuje s každým dalším otočením čerpaných prostředků.

Střednědobé podnikatelské úvěry jsou charakterizovány dobou splatnosti od 1 do 5 let. Dlouhodobé podnikatelské úvěry nad 5 let. Oba tyto druhy časového členění lze charakterizovat vyšší mírou rizika než krátkodobé úvěry. Úvěrový proces je proto v případě střednědobých a dlouhodobých podnikatelských úvěrů složitější a administrativně náročnější. Střednědobé a dlouhodobé podnikatelské úvěry jsou většinou úročeny plovoucí úrokovou mírou, která vychází z některé z mezibankovních sazeb. V českých podmínkách se většinou používají pro tyto účely sazby PRIBOR. Účelem střednědobých a dlouhodobých podnikatelských úvěrů mohou být investiční nebo provozně-investiční potřeby podniku, zejména nákupy dlouhodobého majetku s cílem realizace určitého investičního projektu. Proces žádosti o střednědobý nebo dlouhodobý úvěr je mnohem složitější a individuálnější než proces žádosti o krátkodobý úvěr. Kromě dostatečné bonity musí klient doložit přesný business plán investice. Více o tomto procesu bude uvedeno v dalších kapitolách. Obecně ale

⁶ REVENDA, Zbyněk. Peněžní ekonomie a bankovníctví. 4. vyd. Praha: Management Press, 2005. 627s. ISBN 80-7261-132-1.

⁷ REVENDA, Zbyněk. Peněžní ekonomie a bankovníctví. 4. vyd. Praha: Management Press, 2005. 627s. ISBN 80-7261-132-1.

⁸ VALACH, Josef. Finanční řízení podniku. 2.vyd. Praha: Ekopress, 1999. 324s. ISBN 80-86119-21-1.

platí, že proces žádosti o střednědobý nebo dlouhodobý úvěr je administrativně náročný a nákladný.

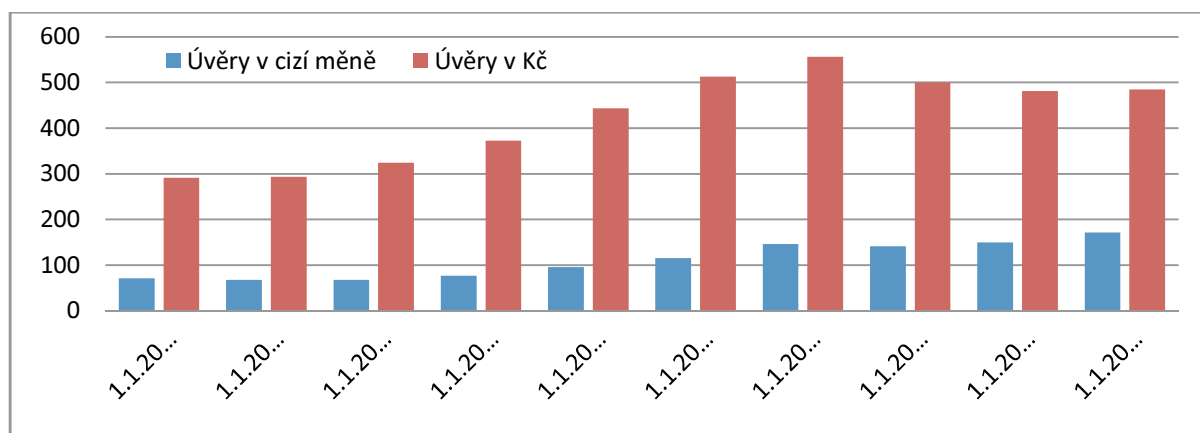
Střednědobé a dlouhodobé podnikatelské úvěry jsou obvykle spláceny postupně v závislosti na příslušném splátkovém kalendáři vyplývajícím z business plánu podniku. V případě velkých odchylek výsledků realizovaného projektu od odhadu uvedeného v business plánu, je možné přepočítat splátkové kalendáře i cenu úvěru.

V grafu 2.1 je vidět, že citlivost změny trendu růstu objemu střednědobých a hlavně dlouhodobých podnikatelských úvěrů je v čase menší než v případě krátkodobých podnikatelských úvěrů. To je dáno hlavně délkou doby trvání úvěru, díky níž dochází k určitému zpoždění ve změně trendu vývoje objemu střednědobých a dlouhodobých úvěrů.

2.2.3 Měnové členění podnikatelských úvěrů

Podle tohoto členění jsou rozlišovány podnikatelské bankovní úvěry poskytované v českých korunách a v cizí měně. Trend vývoje objemu podnikatelských úvěrů rozčleněných podle měny je zachycen v grafu č. 2.2.

Graf č. 2.2: Měnové členění podnikatelských úvěrů v mld. Kč

Zdroj: ČESKÁ NÁRODNÍ BANKA. ČNB: ARAD – Systém časových řad [online]. ČNB [únor 2012].

V grafu 2.2 je jasně vidět, že podnikatelské úvěry poskytované v českých korunách převažují obrovským rozdílem nad podnikatelskými úvěry poskytovanými v cizích měnách. Z cizích měn jsou nejčastěji podnikatelské úvěry poskytovány v eurech. To vyplývá hlavně z toho, že většina obchodních partnerů českých podniků leží v eurozóně. Dalšími cizími měnami používanými k podnikatelskému úvěrování mohou být americké dolary, švýcarské franky, japonské jeny atd.

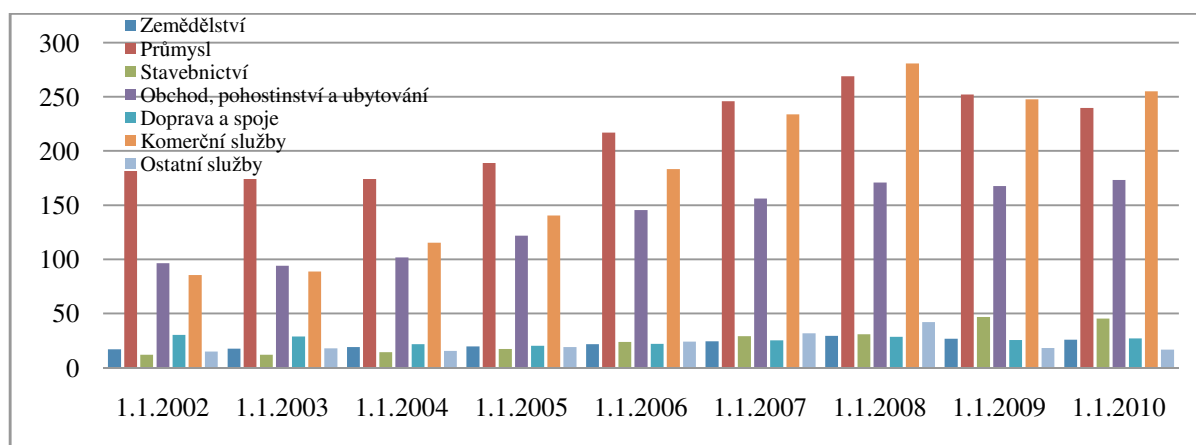
V případě podnikatelského úvěru v cizí měně je potřeba započítat měnové riziko do úvěrového procesu. Podcenění řízení měnového rizika může mít fatální následky. Jako odstrašující příklad selhání řízení tohoto rizika může sloužit dnešní situace v Maďarsku, kde se staly bankovní úvěry v eurech, švýcarských francích aj. populární pro podnikatelské i retailové klienty. Maďarské banky totiž dlouhodobě nabízely klientům mnohem nižší úrokové míry pro své úvěry v cizích měnách než pro své forintové úvěry. Tito bankovní klienti ale neměli dostatek znalostí, informací ani prostředků k zajištění se proti velkým výkyvům měnového kurzu.

Následkem finanční krize z let 2008 a 2009, kdy východoevropské regionální měny včetně maďarského forintu ztratily hodnotu oproti měnám vyspělých zemí, se klienti maďarských bank úvěrovaní v cizích měnách bez dostatečného zajištění měnového rizika dostali do platební neschopnosti. Tento problém trvá dodnes a může narušit stabilitu celého maďarského bankovního trhu. Proto je důležité nepodcenit řízení měnového rizika. K tomu existuje velký počet nástrojů, např. snaha bankovního klienta přijímat a vydávat peněžní prostředky v jedné měně, měnové forwardy atd.

2.2.4 Odvětvové členění podnikatelských úvěrů

Toto členění rozlišuje podnikatelské úvěry na základě jednotlivých odvětví ekonomiky. Základní rozčlenění zahrnuje zemědělské činnosti, průmysl, stavebnictví a různě odlišené služby. Toto rozčlenění je zobrazeno na grafu č. 2.3.

Graf č. 2.3: Odvětvové členění podnikatelských úvěrů v mld. Kč

Zdroj: ČESKÁ NÁRODNÍ BANKA. ČNB: ARAD – Systém časových řad [online]. ČNB [únor 2012].

Z grafu č. 2.3 lze vyčíst trend posilování významu podniků z odvětví služeb jako bankovních klientů. V posledních letech byly dokonce hodnoty objemů podnikatelských

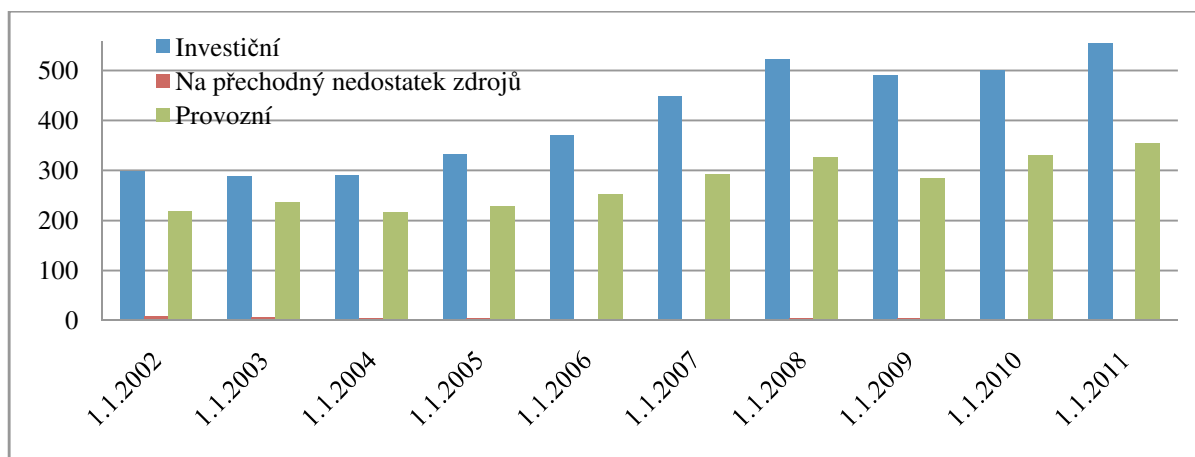
úvěrů plynoucích do odvětví průmyslu a služeb srovnatelné. To bylo dáno strukturálními změnami v české ekonomice. Razantně také stoupl význam odvětví stavebnictví, i když v porovnání s ostatními odvětvími je objem úvěrů plynoucích stavebním podnikům v absolutních číslech docela nízký.

V současné době banky upřednostňují financování podniků z odvětví, které jsou známy potřebou velkého objemu majetku, aby bylo možné zajistit splácení úvěru dostatečným věcným zajištěním. Jde hlavně o strojírenství a podobná odvětví těžkého průmyslu. Toto chování bank je zapříčiněno hlavně současnou ekonomickou krizí.

2.2.5 Účelové členění podnikatelských úvěrů

Účelové členění podnikatelských úvěrů spočívá v rozlišení úvěrů investičních, provozních, na krytí sezónních nákladů, na krytí přechodného nedostatku zdrojů atd. Klíčem k tomuto rozlišení je účel úvěru. V praxi je toto členění bankami hodně využíváno a jednotlivé druhy účelově rozlišených podnikatelských úvěrů představují standardizované produkty bank. Toto členění je zobrazeno na grafu č. 2.4.

Graf č. 2.4: Účelové členění podnikatelských úvěrů v mil. Kč

Zdroj: ČESKÁ NÁRODNÍ BANKA. ČNB: ARAD – Systém časových řad [online]. ČNB [únor 2012].

Investiční podnikatelské úvěry jsou udělovány většinou střednědobě až dlouhodobě a ve velkých objemech peněžních prostředků. Mohou být poskytnuty v české i cizí měně. Jsou určeny pro konkrétní investiční projekty podniků, které obvykle vyžadují objemné nákupy dlouhodobého majetku.

Při investičních podnikatelských úvěrech banky kladou velký důraz na dostatečné zajištění úvěru. Čerpání investičního podnikatelského úvěru spočívá v přímém placení dodavatelům klienta banky na základě podnikem předložených faktur. Jen výjimečně se

peněžní prostředky z investičního podnikatelského úvěru vyplácí na běžný účet podniku. Jak je vidět v grafu 2.4, objem investičních úvěrů výrazně převyšuje objemy ostatních typů úvěrů účelového členění. Vzhledem k tomuto významu investičních úvěrů mezi podnikatelskými úvěry je aplikační část této práce věnována právě investičnímu podnikatelskému úvěru.

Podnikatelské úvěry určené na krytí přechodného nedostatku zdrojů slouží na pokrytí aktuálního nedostatku peněžních prostředků v určitém podniku. Čerpání těchto podnikatelských úvěrů je možné pouze pro podnik, které je ve své bance dobře znám a má dlouhodobě silnou bonitu. Pokud má úvěrovaný podnik problémy strukturou své rozvahy může být čerpání těchto podnikatelských úvěrů provázáno určitými požadavky banky na restrukturalizaci podniku a zlepšení jeho finančního zdraví.

Jak je vidět v grafu 2.4, vývoj podnikatelských úvěrů určených na krytí přechodného nedostatku zdrojů má ve sledovaných letech sestupný charakter. V absolutních číslech je význam těchto typů podnikatelských úvěrů vzhledem k ostatním typům úvěrů účelového členění v současné době celkem zanedbatelný. Provozní podnikatelské úvěry v grafu 2.4 zahrnují podnikatelské úvěry na obchodní pohledávky, podnikatelské úvěry určené na financování oběžného majetku podniku, podnikatelské úvěry určené na krytí sezónních nákladů a také podnikatelské úvěry na financování exportu a importu. To vše je většinou v praxi chápáno jako provozní typ podnikatelských úvěrů.

Provozní podnikatelský úvěr je obvykle krátkodobý úvěr, zajištěný konkrétním typem oběžného majetku podniku. Žádost o provozní podnikatelský úvěr bývá administrativně méně náročná než v případě žádosti o investiční podnikatelský úvěr. Celý proces získání a čerpání provozního podnikatelského úvěru je zkrácený a zjednodušený. Je to dáno velkým počtem čerpání těchto podnikatelských úvěrů. Provozní podnikatelské úvěry jsou v současné době jedněmi z nejvíce prezentovaných bankovních produktů na úvěrovém trhu, přičemž banky zdůrazňují jako hlavní přednosti tohoto produktu právě jednoduchost, rychlost a menší administrativní zátěž celého úvěrového procesu. To je výhodné hlavně pro SME klientelu.

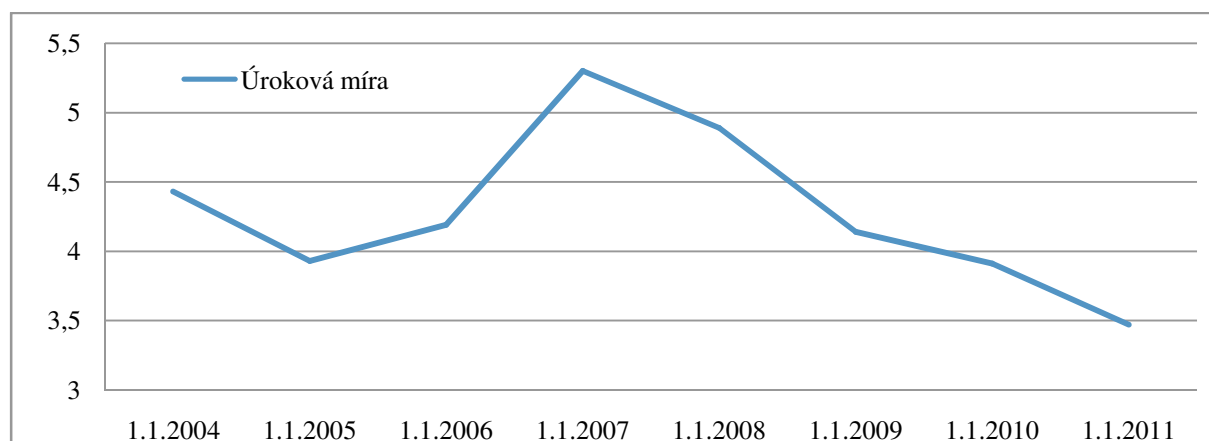
2.3 Charakteristika klíčových parametrů podnikatelských úvěrů

V této podkapitole jsou popsány klíčové parametry podnikatelských úvěrů, které se vyskytují v průběhu úvěrového procesu. Nejvýznamnější parametr bankovního úvěru je cena úvěru, tedy úroková míra. V této podkapitole je proto nejprve stručně popsán způsob výpočtu úrokové míry. Dalšími významnými parametry podnikatelských úvěrů jsou poplatky za

bankovní služby, zajištění úvěru a úvěrová smlouva. Pak je popsán systém žádostí o bankovní úvěr a jejich posouzení. Zde je potřeba zmínit způsoby získávání informací o bankovním klientovi. Banka využívá hlavně své úvěrové registry, hodnocení úvěrového ratingu atd.

Banka kalkuluje ceny úvěrů především s cílem sladit ceny bankovních produktů tak, aby bylo dosaženo požadovaného zisku. Vliv na cenovou politiku banky má také kalkulace nákladů banky na jednotlivé bankovní produkty⁹. Vývoj cen podnikatelských úvěrů, ve smyslu ročních úrokových měr nově poskytnutých bankovních úvěrů, ukazuje graf č. 2.5.

Graf č. 2.5: Úroková míra na podnikatelské bankovní úvěry - nové obchody v % p.a.

Zdroj: ČESKÁ NÁRODNÍ BANKA. ČNB: ARAD – Systém časových řad [online]. ČNB [únor 2012].

Základní cenou úvěru je úrok. Jde vlastně o nájemní cenu půjčitelných objemů peněžních prostředků¹⁰. Ekonomický pohled na úrok se během historie hodně vyvíjel a dnes lze rozlišit tři hlavní ekonomické teorie úroku¹¹. V praxi se běžně úrok vyjadřuje ukazatelem nominální úrokové míry za rok. Úroková míra představuje cenu, kterou dlužník platí věřiteli za použití určitých objemů peněžních prostředků v daném období¹². Lze rozlišovat pevnou a plovoucí úrokovou míru. Při výpočtu plovoucí úrokové míry je potřeba stanovit referenční úrokovou míru.

Na kapitálovém trhu jsou pravidelně vyhlášovány referenční úrokové míry neboli primární míry¹³, které jsou základními údaji v každé ekonomice. Slouží jako cena kapitálu na

⁹ DVOŘÁK, Petr. Bankovníctví pro bankéře a klienty. 3. vyd. Praha: Linde Praha, a.s., 2005. 681 s. ISBN 80-7201-515-X.

¹⁰ HOLMAN, Robert. Ekonomie. 4. vyd. Praha: C.H.Beck, 2005. 709 s. ISBN 80-7179-891-6.

¹¹ Klasická teorie, Keynesiánská teorie, Teorie racionálních očekávání

¹² SAMUELSON, Paul. a NORDHAUS, W. Ekonomie Praha: NS Svoboda, 2007. 775 s. ISBN 978-80-205-0590-3.

¹³ ROSE, Peter. a MARQUIS, Milton. Money and Capital Markets. New York: McGraw-Hill/Irwin, 2008. 767 s. ISBN 978-0-07-340516-2.

mezibankovních trzích a banky z nich odvozují ceny svých nabízených bankovních produktů. Význam systému referenční úrokové míry začal vzrůstat hlavně v období od poloviny 60. let minulého století¹⁴, kdy se dynamicky začaly rozvíjet techniky řízení úrokového rizika. Od té doby se vázání úrokové míry na referenční míru stalo běžné na celém kapitálovém trhu. Plovoucí úroková míra se dnes používá standardně ve většině úvěrových smluv uzavřených na podnikatelské bankovní produkty. Světově nejznámější referenční mírou je LIBOR neboli London InterBank Offered Rate.

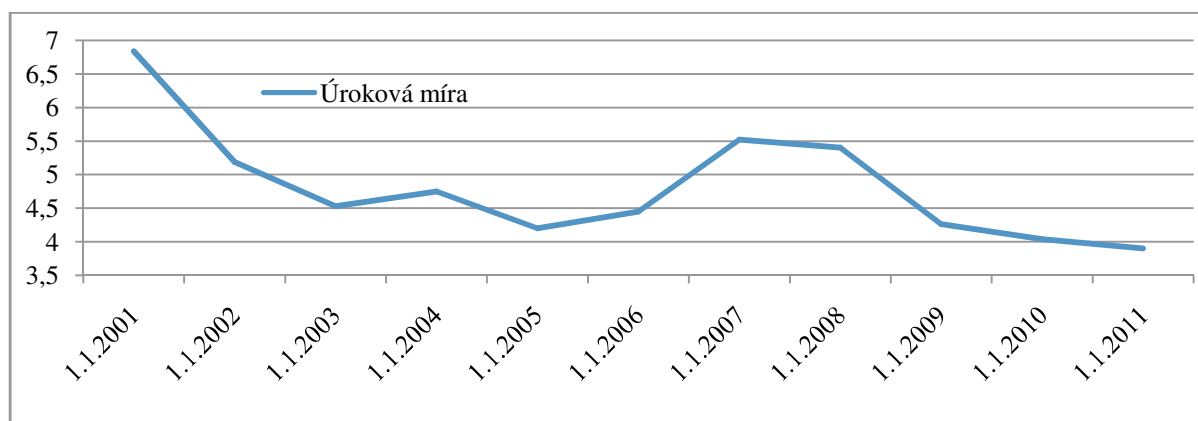
Na českém kapitálovém trhu vyhláší každodenně ČNB své referenční míry PRIBOR neboli Prague Inter-bank Offered Rate¹⁵. PRIBOR má na českém bankovním trhu podobnou úlohu jako LIBOR na globálním trhu. Je referenční úrokovou mírou pro určení ceny za úvěrové bankovní produkty poskytované v českých korunách. PRIBOR je vyjádřen aritmetickým průměrem úrokových sazeb použitých referenčními bankami na mezibankovním trhu podle doby splatnosti, tj. od jednodenní po roční. PRIBOR vyjadřuje cenu, kterou banky požadují za své peněžní prostředky poskytnuté jiným bankám na mezibankovním trhu.

Výhodou použití PRIBORu bankou je možnost nastavení plovoucí úrokové míry, což pomáhá dlužníkovi minimalizovat úrokové riziko spjaté s čerpáním úvěru. Graf č. 2.6 ukazuje vývoj úrokovou míru stavu čerpaných bankovních úvěrů. Při kalkulaci úrokové míry se hodnota PRIBORu navyšuje o určitou fixní procentní sazbu. Výsledná úroková míra se používá pro úročení úvěrových bankovních produktů. V případě podnikatelských úvěrových produktů se používá téměř vždy plovoucí úroková míra, která vychází z hodnoty PRIBOR. Konkrétně jde nejčastěji o měsíční a tříměsíční PRIBOR.

¹⁴ Král, Miloš. Mezinárodní finance. Žilina: GEORG, 2010. 329 s. ISBN 978-80-89401-08-6.

¹⁵ MATZA, Peter. (Editor). The International Treasurer's Handbook 2011. London: The Association of Corporate Treasurers, 2010. 447 s. ISBN 978-1-869819-21-7.

Graf č. 2.6 : Úroková míra podnikatelských úvěrů - stavy obchodů v % p.a.

Zdroj: ČESKÁ NÁRODNÍ BANKA. ČNB: ARAD – Systém časových řad [online]. ČNB [únor 2012].

Dalšími použitelnými cenami jsou různé poplatky a provize. Poplatky mohou být vybírány přímou nebo nepřímou cestou. Nepřímým poplatkem může být např. použití pozdější valuty při připsání peněžních prostředků na účet klienta banky¹⁶ při použití cizí měny v transakci. V českých médiích se obvykle uvádí, že v českém bankovním prostředí jsou poplatky za služby spojené s bankovními produkty vyšší než na jiných evropských bankovních trzích. To se má údajně týkat depozitních i úvěrových bankovních produktů. Ale podle názoru ČBA neboli České bankovní asociace je český bankovní trh vysoce konkurenční a ceny bankovních služeb jsou pro většinu klientů nižší než průměrné poplatky v zemích EU¹⁷. Je těžké konstatovat, který z těchto protichůdných názorů má blíže k pravdivému popisu situace kolem výše poplatků na českém bankovním trhu.

V segmentu podnikatelských bankovních produktů je většina poplatků vypočítávána individuálně pro jednotlivé případy. Jejich výše závisí hlavně na vyjednávacích schopnostech pracovníků úvěrované firmy a pracovníků banky. Nejbonitnější klienti bank pak mají výrazně lepší vyjednávací pozici pro snížení určitých poplatků a tím i snížení svých nákladů.

Samostatnou charakteristikou podnikatelských úvěrů je popis průběhu úvěrového procesu. Úvěrový proces začíná podáním žádosti o úvěr. Banka následně hodnotí různá rizika, která jsou spjatá s projektem, který má být potenciálně financován. Mezi hlavní posuzovaná rizika patří úrokové riziko, měnové riziko, úvěrové riziko¹⁸ atd. Tento proces je pro banku velmi významný, protože od hodnoty rizika se odvíjí cena úvěru. Zásadní částí tohoto

¹⁶ DVOŘÁK, Petr. Bankovníctví pro bankéře a klienty. 3. vyd. Praha: Linde Praha, a.s., 2005. 681 s. ISBN 80-7201-515-X.

¹⁷ Finanční sektor, konkurence v něm a příspěvek ke konkurenceschopnosti ČR, ČBA, březen 2012. ČBA, www.czech-ba.cz/data/articles/down_41950.pdf

¹⁸ JÍLEK, Josef. Finanční rizika. Praha: Grada Publishing, s.r.o., 2000. 635 s. ISBN 80-7169-579-3.

hodnocení je sběr informací a dat o klientovi a jeho investičním projektu, pro který potřebuje financování. Kromě dat získaných přímo od klienta, např. z žádosti o úvěr a z business plánu, má pro hodnotící proces velkou váhu ukazatel úvěrového ratingu a data z úvěrových registrů¹⁹. Výsledkem je skóre, které vyjadřuje bonitu klienta. Pro banku je důležité vědět, jak ocenit bonitu konkrétního klienta, aby mohla úspěšně řídit rizik, která vyplývají z daného bankovního produktu.

Po kompletní analýze klienta je možné vytvořit kalkulaci úrokové míry a dalších poplatků spojených s úvěrem, konstrukci splátkového kalendáře a návrh úvěrové smlouvy. Po uzavření úvěrové smlouvy je bankovní úvěr uvolněn k čerpání. Tím však úvěrový proces zdaleka nekončí. Během období čerpání a splácení bankovního úvěru klientem banka kontroluje a posuzuje celý postup klienta, vyhodnocuje dodržování podmínek úvěrové smlouvy a reaguje na případné varovné signály upozorňující na riziko úvěrového selhání klienta. Úvěrový proces končí naplněním všech závazků popsaných v úvěrové smlouvě, tedy zaplacením všech splátek úvěru a následným uvolněním všech záruk²⁰, které zajišťovaly bankovní úvěr.

¹⁹ PŮLPÁNOVÁ, Stanislava. Komerční bankovníctví v České republice. 1. vyd. Praha: VŠE v Praze Nakladatelství Oeconomica, 2007. 338 s. ISBN 978-80-245-1180-1.

²⁰ ŠENKÝŘOVÁ, Bohuslava. Bankovníctví. Praha: Vysoká škola finanční a správní, o.p.s., 2010. 256 s. ISBN 978-80-7408-029-6.

3 Popis podnikatelských úvěrů vybraných bank

V této kapitole jsou charakterizovány konkrétní úvěrové bankovní produkty, které lze použít pro financování podnikatelských potřeb. Produkty jsou vybrány z nabídek pěti největších univerzálních bank působících na českém bankovním trhu²¹, tj. Česká spořitelna (ČS), Československá obchodní banka (ČSOB), Komerční banka (KB), UniCredit Bank a Raiffeisenbank (RB). Tyto jednotlivé banky jsou vybrány na základě své velikosti, univerzálnosti a charakteru nabízených bankovních produktů na českém bankovním trhu.

Následně je v této kapitole charakterizována fiktivní firma ve třech různých variantách vývoje svého finančního zdraví. Je navozena situace, kdy tato firma hledá nejvýhodnější možnost financování svých investičních potřeb. Dále jsou specifikovány parametry investičních úvěrů vybraných bank právě na případu této firmy. Účetní výkazy všech třech variant finančního zdraví firmy jsou uvedeny v přílohách 1 až 3.

3.1 Vybrané banky

Česká spořitelna je největší bankou působící na českém bankovním trhu. Původ ČS je odvozován od Spořitelny české, vzniklé roku 1825²². Dnes je tato banka součástí velké evropské finanční skupiny Erste Group, která sídlí ve Vídni. Má více než 5 mil. klientů a objem aktiv skoro 900 mld. Kč. Z těchto dat lze poznat, že jde o skutečně velkou a silnou banku na českém bankovním trhu.

Komerční banka vznikla v roce 1990 jako státní banka, ale dnes je součástí velké evropské finanční skupiny Sociétés Générales. Sídlo této skupiny je v Paříži. KB udává počet svých klientů ve výši přibližně 1,5 mil. Akcie KB se veřejně obchodují na obou pražských burzách, tj. na Burze cenných papírů Praha a na RM-Systému²³.

Československá obchodní banka je další velkou bankou českého bankovního trhu. Vznik banky je odkazován na rok 1964. Původním smyslem existence banky bylo financování transakcí pro tehdejší podniky zahraničního obchodu. Přesto se ČSOB postupně transformovala ve velkou a univerzální banku. Dnes je vlastněna evropskou finanční skupinou KBC, která sídlí v Belgii²⁴.

²¹ Seznam bank a poboček zahraničních bank dle velikosti, ČNB, cnb.cz

²² ČS, csas.cz

²³ KB, kb.cz

²⁴ ČSOB, csob.cz

UniCreditBank je součástí stejnojmenné evropské finanční skupiny, která původně pochází z Itálie. Česká UniCreditBank vznikla fúzí HVB Bank a Živnostenské banky v roce 2007²⁵. Díky tomu se dnes řadí k velkým univerzálním bankám na českém bankovním trhu.

RaiffeisenBank patří do evropské finanční skupiny Raiffeisen, která přišla na český bankovní trh v roce 1993. Dnes už patří mezi velké univerzální banky, které jsou aktivní na českém trhu. Objem aktiv této banky v současné době převyšuje 200 mld. Kč²⁶, což dokládá velikost banky.

3.2 Vybrané bankovní produkty

Po velmi stručné charakteristice vybraných bank následuje popis jejich podnikatelských úvěrových bankovních produktů.

Produkty, které jsou popsány v této kapitole, jsou investiční úvěry určené pro firemní segment bankovních klientů z nabídky pěti zmíněných bank. Tyto podnikatelské úvěry jsou zde pojmenovány jednoduše, což je ukázáno v tabulce č. 3.1. Zajímavé je, že bankovní produkty určené podnikatelské klientele nenesou marketingově zajímavé a snadno zapamatovatelné názvy. I samotní bankéři mluví při prodeji těchto bankovních produktů jednoduše o investičních úvěrech.

Tabulka č. 3.1: Seznam porovnávaných bankovních úvěrů

Banka	Název bankovního produktu
Česká spořitelna, a.s.	Investiční úvěr ČS
Komerční banka, a.s.	Investiční úvěr KB
Československá obchodní banka, a.s.	Investiční úvěr ČSOB
UniCredit Bank Czech Republic, a.s.	Investiční úvěr UniCreditBank
Raiffeisenbank, a.s.	Investiční úvěr RB

Zdroj: Vlastní zpracování podle ceníků bank

Mezi podnikatelské úvěrové bankovní produkty nabízené na českém trhu, vedle investičních úvěrů, patří také provozní úvěry, úvěry kryjící přechodný nedostatek peněžních prostředků, úvěry kombinující více účelů, např. provozně-investiční úvěry. Dále banky řadí

²⁵ UniCreditBank, uncreditbank.cz

²⁶ RaiffeisenBank, rb.cz

mezi své úvěrové bankovní úvěry určené podnikům také různé produkty typu Trade Finance, což jsou bankovní záruky, dokumentární akreditivy a dokumentární inkasa. Většina bank nabízí bankovní úvěry s různými speciálními parametry, např. úvěry na projekty, na jejichž realizaci a financování se podílí různé státní nebo evropské instituce. Jde např. o úvěry, jejichž účelem je spolufinancovat projekty strukturálních fondů EU, úvěry od Evropské investiční banky, úvěry na financování českého exportu, na kterých se podílí Česká exportní banka a Exportní garanční a pojišťovací společnost atd.

Obecně lze o českém trhu podnikatelských úvěrových bankovních produktů uvést, že je velmi konkurenční, klientsky přátelský a s individuálním přístupem. Od retailového bankovního trhu se velmi liší. Banky musí o jednotlivé klienty ze segmentu podnikatelů a podniků hodně bojovat, takže jim vycházejí vstříc ve velkém počtu případů. Např. ceníky služeb se sjednávají individuálně, což by bylo v retailovém bankovníctví nemyslitelné. Podnikatelské úvěry lze charakterizovat jako velice důležitý segment trhu pro všechny velké české banky.

Pětice českých největších univerzálních bank, tedy ČS, KB, ČSOB, UniCreditBank a RB, soutěží na trhu podnikatelských bankovních produktů o stejné segmenty klientů. Podoba podnikatelských bankovních úvěrů vychází z podoby těchto segmentů, tedy bankovní úvěry pro malé a střední podnikatele, bankovní úvěry pro podniky a firmy, bankovní úvěry pro korporace, které jsou součástí velkých nadnárodních holdingů. Nabídky podnikatelských bankovních úvěrů pro tyto skupiny klientů se napříč bankovním trhem téměř shodují. Liší se v kosmetických nastaveních pojmů a marketingových názvů. Existuje však jeden faktor, kterým se úvěrové bankovní produkty jednotlivých bank dají odlišit, a to je cena. Pro mnoho klíčových bankovních klientů je cena bankovního úvěru stejně nejdůležitějším kritériem výběru. V případě podnikatelských úvěrů taky téměř jediným.

Úrokové míry se v kalkulacích jednotlivých bank liší, protože každá banka využívá své know-how řízení rizik. Způsob kalkulace úrokové míry v každé bance ovlivňuje hlavně způsob řízení úvěrového rizika. Každá banka má svůj systém hodnocení svých dat, které byly posbírány během minulých úvěrových bankovních obchodů. Porovnání podnikatelských bankovních úvěrů je docela zajímavé, protože, místo hledání viditelných odchylek produktů jednotlivých bank, je potřeba jít do samotné podstaty moderního bankovníctví, což řízení úvěrového rizika a dalších rizik. Na to však v této práci není dost prostoru, takže jednotlivé podnikatelské bankovní úvěry budou porovnávány hlavně na základě výše nabídnuté úrokové míry, výše poplatků atd.

3.3 Specifikace investičních úvěrů na příkladu fiktivní firmy

Pro potřeby této práce byly nastaveny určité parametry fiktivní firmy. Tato fiktivní firma je pouze abstraktním příkladem a má sloužit jako zdroj vstupních dat do skóringových modelů pěti vybraných bank, jejichž bankovní produkty zde jsou porovnávány. Následující údaje jsou tedy nastaveny pro fiktivní firmu. Jsou uvažovány tři varianty vývoje finančního zdraví firmy. Jde o optimistickou, střední a pesimistickou variantu finančního zdraví firmy. Tyto jednotlivé varianty se od sebe liší hlavně vývojem rentability a zadluženosti. Účetní výkazy pro všechny tři varianty vývoje jejího finančního zdraví jsou uvedeny v přílohách 1 až 3 na konci této práce.

Firma vznikla v lednu 2008 v Ostravě a zabývá se výrobou ocelových konstrukcí, trubek a dalších ocelových prvků. V Ostravě také firma od začátku podnikání buduje svůj výrobní závod. Rozvoj firmy v prvních letech provozu je financován vlastním kapitálem a investičními bankovními úvěry. Většina produkce je exportována zahraničním klientům v zemích EU. Volné peněžní toky jsou z velké části použity na investice do dlouhodobého majetku firmy (nemovitosti pro výrobní haly a další provozní prostory k rozšíření objemu výroby).

V roce 2011 se firma zajímá o možnosti financování nákupu strojů a zařízení pro masivní rozšíření objemu své výroby, protože očekává v příštích letech možnost expanze svých výrobků na nové trhy (státy východní Evropy, Asie, Latinské Ameriky). Firma očekává, že kapitálové výdaje na dostatečné rozšíření výrobní kapacity firmy dosáhnou 30 mil. Kč a chce tyto prostředky získat formou bankovního úvěru. Úvěr by měl mít splatnost 5 let, ale firmu také zajímá možnost předčasného splacení úvěru (v případě rychlejšího úspěchu a nárůstu tržeb na zmíněných trzích). K zajištění úvěru firma může použít svůj stávající dlouhodobý majetek, tj. hlavně pozemky a stavby v areálu svého závodu. Úvěr by měl být čerpán v korunách a celý najednou v průběhu roku 2012, formou uhrazení přijatých faktur za nákup daných strojů a zařízení. Úvěr bude splácen z příjmů daných z nárůstů tržeb díky plánované expanzi firmy na nové dynamické trhy. Pravidelné anuitní splátky jsou odváděny měsíčně.

Předmětem investičního úvěru ve výši 30mil.Kč jsou stroje pro výrobu a zpracování nerezových ocelových trubek model YC-30 od dodavatele Yang Chen Steel Machinery Co., Ltd. se sídlem na Tchaj-wanu. Dodávku provede české zastoupení dodavatele, takže platba bude realizována v českých korunách.

Firma plánuje oslovit 5 největších bank na českém trhu a porovnat jejich nabídky financování tohoto projektu. Jsou uvažovány tři varianty finančního zdraví dané firmy (podle vývoje rentability a zadluženosti od roku 2008 do současnosti), a to optimistická, střední a pesimistická varianta. Nabídky investičních úvěrů od jednotlivých bank se porovnají pro každou variantu zvlášť. Pak je možné porovnat i jednotlivé varianty mezi sebou ve vztahu k určité bance. Porovnávacími kritérii jsou hlavně položky kalkulace ceny úvěru, tj. celkové zaplacené úroky, celkové zaplacené úroky a poplatky a diskontované zaplacené úroky a poplatky. Následující tabulky shrnují charakteristiku nabídek úvěrových bankovních produktů od pěti vybraných bank pro jednotlivé varianty vývoje finančního zdraví firmy.

V optimistické variantě stojí za zmínku hlavně použití plovoucí úrokové míry s odkazem na měsíční PRIBOR. Dále si lze všimnout docela velkých odlišností u výše poplatku za zpracování a realizaci bankovního úvěru. Zajímavým ukazatelem je úroková míra na běžném účtu, tedy pasivní bankovní produkt. V bankách je možnost mít při určitém měsíčním obratu zvýhodnění právě ve formě bonusového navýšení této depozitní úrokové míry, popř. ve slevě na poplatky za vedení běžného účtu. Nicméně kromě RaiffeisenBanky (RB) nebyl fiktivní firmě tento bonus téměř nikde nabídnut, přestože by pravděpodobně firma splnila podmínky přidělení tohoto bonusu v několika bankách. To může být dáno individuálním přístupem bankéře z RB.

Tab. 3.2: Parametry investičních úvěrů pro optimistickou variantu finančního zdraví firmy

Parametry úvěru	ČS	KB	ČSOB	UniCredit Bank	RB
Úroková míra za úvěr	1M PRIBOR + 3,65% p.a.	1M PRIBOR + 3,35% p.a.	1M PRIBOR + 2,8% p.a.	1M PRIBOR + 4,76% p.a.	1M PRIBOR + 3,57% p.a.
Poplatek za správu úvěru	300 Kč	600 Kč	500 Kč	300 Kč	500 Kč
Poplatek za vyřízení úvěru	150 000 Kč	270 000 Kč	240 000 Kč	7 500 Kč	80 000 Kč
Poplatek za předčasné splacení mimo fixaci	0,3% ze zůstatku	0,6% z jistiny	0,3% ze zůstatku	1% z jistiny za každý rok	0,35% ze zůstatku
Poplatek za vedení běžného účtu	1 160 Kč	100 Kč	1 150 Kč	1 199 Kč	Zdarma
Úroková míra na běžném účtu	0,01% p.a.	0,02% p.a.	0,01% p.a.	0,2% p.a.	0,01% p.a.
Standardní zajištění ²⁷	Ano	Ano	Ano	Ano	Ano
Požadavek na zástavní právo k nemovitosti	Ano	Ne	Ano	Ne	Ne

Zdroj: Vlastní zpracování

Střední varianta vývoje finančního zdraví firmy je popisována v následující tabulce. Významné odlišnosti oproti optimistické variantě nastávají hlavně u kritéria úrokové míry za poskytnutý úvěr. Zajímavé je, že nabídka RB se ve střední a optimistické variantě vůbec neliší. To je opět dáno individuálním přístupem bankéře RB. Důvodem je i to, že nejvýznamnějším kritériem pro posouzení investičního úvěru RB je výše vlastních zdrojů. Toto kritérium naplňují z pohledu RB optimistická i střední varianta obdobně. Samozřejmě RB počítá se snahou bankovního klienta dosáhnout vyjednáváním lepších podmínek.

²⁷ Pro potřeby rozlišení zajištění bankovního úvěru se v tomto případě považuje za standardní zajištění blankosměnka, zástavní právo k úvěrované věci movité, zástava pojistného plnění z pojištění této věci movité. Zástavní právo k nemovitosti je samostatné rozhodovací kritérium, takže sem nepatří.

Tab. 3.3: Parametry investičních úvěrů pro střední variantu finančního zdraví firmy

Parametry úvěru	ČS	KB	ČSOB	UniCredit Bank	RB
Úroková míra za úvěr	1M PRIBOR + 3,68% p.a.	1M PRIBOR + 3,90% p.a.	1M PRIBOR + 3,2% p.a.	1M PRIBOR + 5,76% p.a.	1M PRIBOR + 3,57% p.a.
Poplatek za správu úvěru	300 Kč	600 Kč	500 Kč	300 Kč	500 Kč
Poplatek za vyřízení úvěru	150 000 Kč	270 000 Kč	240 000 Kč	10 000 Kč	80 000 Kč
Poplatek za předčasné splacení mimo fixaci	0,3% ze zůstatku	0,6% z jistiny	0,3% ze zůstatku	1% z jistiny za každý rok	0,35% ze zůstatku
Poplatek za vedení běžného účtu	1 160 Kč	100 Kč	1 150 Kč	1 199 Kč	Zdarma
Úroková míra na běžném účtu	0,01% p.a.	0,02% p.a.	0,01% p.a.	0,2% p.a.	0,01% p.a.
Standardní zajištění ²⁸	Ano	Ano	Ano	Ano	Ano
Požadavek na zástavní právo k nemovitosti	Ano	Ne	Ano	Ne	Ne

Zdroj: Vlastní zpracování

Pesimistická varianta firmy ukazuje větší rozdíly v nabídkách úvěrových bankovních produktů než předchozí varianty. Úrokové míry za poskytnutý úvěr logicky ještě o něco vzrostly. ČSOB a RB by v této variantě pouze na základě minulých účetních dat investiční úvěr nenabídli. Tyto dvě banky vidí v tomto případě problém s vlastním kapitálem firmy, jež se uchází o úvěr²⁹. Případná další jednání o investičním úvěru takového objemu by ČSOB a RB podmiňovaly např. určitým realistickým plánem nových tržeb v příštích letech díky expanzi na nové trhy. Tyto plány je však potřeba doložit důvěryhodnými studiemi, což celý úvěrový proces ztěžuje, prodlužuje a zdražuje. Také úroková míra navržená UniCreditBankou vypadá v této variantě problémově. Přirážka ve výši 6,76% p.a. k měsíčnímu PRIBORu dělá z tohoto úvěru nefinancovatelnou zátěž podniku.

²⁸ Pro potřeby rozlišení zajištění bankovního úvěru se v tomto případě považuje za standardní zajištění blankosměnka, zástavní právo k úvěrované věci movité, zástava pojistného plnění z pojištění této věci movité. Zástavní právo k nemovitosti je samostatné rozhodovací kritérium, takže sem nepatří.

²⁹ Nedostatek vlastních zdrojů na financování splátek bankovního úvěru v pesimistické variantě lze vidět v příslušných výkazech v příloze této práce.

Tab. 3.4: Parametry investičních úvěrů pro pesimistickou variantu finančního zdraví firmy

Parametry úvěru	ČS	KB	ČSOB	UniCreditBank	RB
Úroková míra za úvěr	1M PRIBOR + 3,75% p.a.	1M PRIBOR + 4,24% p.a.	X	1M PRIBOR + 6,76% p.a.	X
Poplatek za správu úvěru	300 Kč	600 Kč	X	300 Kč	X
Poplatek za vyřízení úvěru	150 000 Kč	270 000 Kč	X	7 500 Kč	X
Poplatek za předčasné splacení mimo fixaci	0,3% ze zůstatku	0,6% z jistiny	X	1% z jistiny za každý rok	X
Poplatek za vedení běžného účtu	1 160 Kč	100 Kč	X	1 199 Kč	X
Úroková míra na běžném účtu	0,01% p.a.	0,02% p.a.	X	0,2% p.a.	X
Standardní zajištění ³⁰	Ano	Ano	X	Ano	X
Požadavek na zástavní právo k nemovitosti	Ano	Ne	X	Ne	X

Zdroj: Vlastní zpracování

Z daných kritérií má určitě největší význam úroková míra p.a. Bližší pohled na tuto veličinu lze najít výše v kapitole věnované charakteristice podnikatelských úvěrů. V položce poplatek za správu úvěru jsou zahrnuty měsíční platby za služby banky spojené s čerpáním a splácením bankovního úvěru. Naopak poplatek za vyřízení úvěru je jednorázová platba bance za administrativu a posouzení žádosti o úvěr. K datu konci fixace úrokové míry lze podnikatelský bankovní úvěr splatit předčasně bez sankcí. Ovšem při předčasném splacení bankovního úvěru mimo datum konce fixace úrokové míry je aplikován příslušný poplatek. S čerpáním podnikatelského bankovního úvěru bývá spojeno i založení a vedení běžného účtu u dané banky. Parametry podnikatelského běžného účtu by tedy také měly být sledovány. Na zajištění podnikatelských bankovních úvěrů lze využít různé nástroje. Standardní je využití blankosměnky a zástavního práva na věc movitou, která je předmětem úvěru (v případě zmíněné fiktivní firmy to je výrobní stroj). Některé banky mohou požadovat navíc i zástavní právo k určité nemovitosti.

³⁰ Pro potřeby rozlišení zajištění bankovního úvěru se v tomto případě považuje za standardní zajištění blankosměnka, zástavní právo k úvěrované věci movité, zástava pojistného plnění z pojištění této věci movité. Zástavní právo k nemovitosti je samostatné rozhodovací kritérium, takže sem nepatří.

4 Analýza a zhodnocení vybraných podnikatelských úvěrů

V této kapitole je popsána analýza vybraných podnikatelských bankovních úvěrů a jejich zhodnocení a seřazení podle jejich jednotlivých parametrů. Vybrané podnikatelské úvěry jsou aplikovány na fiktivní případ firmy, která zvažuje použití vybraných bankovních úvěrů pro financování svých investic. Stručná charakteristika této firmy a popsání základních parametrů nabízených bankovních produktů se nachází ve třetí kapitole práce. Důležité je zmínit, že jsou uvažovány tři varianty finančního zdraví této firmy. Účetní výkazy k těmto třem variantám finančního zdraví firmy lze najít v přílohách 1 až 3 na konci této práce. V této kapitole jsou nejprve analyzovány a odhadnuty některé makroekonomické údaje, které vstupují do kalkulace splátkových kalendářů bankovních úvěrů nabídnutých této firmě. Jde o referenční úrokovou míru PRIBOR s měsíční splatností (1M PRIBOR) a o diskontní faktory sloužící k úpravě ceny úvěru na současnou hodnotu. Pro účely diskontování je použita prognóza inflace ČNB v budoucích letech, resp. inflační cíl ČNB.

Dále v této kapitole jsou popsány klíčové údaje dané navrženými splátkovými kalendáři. Z nich jsou rozlišeny rozhodovací kritéria použité k seřazení nabídek bankovních úvěrů podle výše jejich ceny. Jde hlavně o položky kalkulace ceny úvěru, tj. celkové zaplacené úroky, celkové zaplacené úroky a poplatky a diskontované zaplacené splátky a poplatky. Poté jsou v závěru kapitoly porovnány jednotlivé podnikatelské úvěry podle ceny úvěru a podle varianty finančního zdraví firmy.

4.1 Použitá metodologie

V této podkapitole je popsána základní metodologie použitá ve výpočtech splátkových kalendářů a cen porovnávaných podnikatelských úvěrů. Vybrané investiční úvěry mají splatnost 5 let a jsou čerpány jednorázově na začátku období splácení, tj. v lednu 2012. Dané úvěry jsou spláceny měsíčními anuitami. Z těchto faktů vyplývá výběr metodologie a vzorců.

Formule způsobu úročení dlužné částky je zobrazena vzorcem 4.1³¹. Vzhledem k tomu, že dlužná částka je úročena pohyblivou sazbou, je zvolen příslušný vzorec úročení:

$$K_n = K_0 \cdot (1 + i_1) \cdot (1 + i_2) \cdot \dots \cdot (1 + i_n), \quad (4.1)$$

kde K_n je částka zaplacená anuitami, K_0 je dlužná částka, i je měsíční úroková míra, n je počet úrokovacích období.

³¹ CIPRA, Tomáš. Finanční a pojistné vzorce. Praha: Grada Publishing, a.s., 2006. 376 s. ISBN 80-247-1633-X.

Velmi důležitým parametrem bankovního úvěru je výše splátky. V případě této práce je úvěr splácen měsíčními anuitami. Způsob výpočtu měsíční anuity je zobrazen vzorcem 4.2³²:

$$A = S_0 \cdot \frac{i}{1-v^n}, \quad (4.2)$$

kde platí, že A je výše splátky za daný měsíc, S_0 je dlužná částka, i je měsíční úroková míra, v je odúročitel (viz vzorec 4.3) a n je počet období umořování.

Odúročitel neboli diskontní faktor, který je zmíněn výše, vychází z měsíční úrokové míry i . Vzorec pro výpočet odúročitele je zobrazen formulí 4.3³³:

$$v = \frac{1}{1+i}, \quad (4.3)$$

kde i je měsíční úroková míra.

V anuitě jsou obsaženy dvě složky platby, tj. úrok a úmor. Výpočet úmoru je ukázán ve vzorci 4.4³⁴. Jak je vidět, tento výpočet vychází z použití odúročitele:

$$T_k = A \cdot v^{n-k+1}, \quad (4.4)$$

kde T_k je hodnota úmoru po k -tém měsíci splácení, A je výše anuity v daném měsíci, v je odúročitel (vzorec 4.3) a n je doba umořování.

Druhou složkou anuity je úrok. Ten se vypočítá podle vzorce 4.5³⁵. Výpočet úroku souvisí s vyjádřením úmoru:

$$U_k = A \cdot (1 - v^{n-k+1}), \quad (4.5)$$

kde U_k je hodnota úroku po k -tý měsíc splácení, A je výše anuity v daném měsíci, v je odúročitel (vzorec 4.3), n je doba umořování úvěru.

Výši dlužné částky v daném měsíci během doby umořování se dá vyjádřit vzorcem 4.6³⁶. Tento vzorec zobrazuje:

$$S_k = S_0 \cdot \frac{1-v^{n-k}}{1-v^n}, \quad (4.6)$$

kde S_k je výše dlužné částky po k -tém měsíci umořování, S_0 je výše počáteční dlužné částky, v je odúročitel (vzorec 4.3) a n je počet období umořování.

³² CIPRA, Tomáš. Finanční a pojistné vzorce. Praha: Grada Publishing, a.s., 2006. 376 s. ISBN 80-247-1633-X.

³³ CIPRA, Tomáš. Finanční a pojistné vzorce. Praha: Grada Publishing, a.s., 2006. 376 s. ISBN 80-247-1633-X.

³⁴ CIPRA, Tomáš. Finanční a pojistné vzorce. Praha: Grada Publishing, a.s., 2006. 376 s. ISBN 80-247-1633-X.

³⁵ CIPRA, Tomáš. Finanční a pojistné vzorce. Praha: Grada Publishing, a.s., 2006. 376 s. ISBN 80-247-1633-X.

³⁶ CIPRA, Tomáš. Finanční a pojistné vzorce. Praha: Grada Publishing, a.s., 2006. 376 s. ISBN 80-247-1633-X.

V rámci popisu metodologie je nutné zmínit i proces diskontování vypočtené ceny úvěru na současnou hodnotu. Pro výpočet diskontního faktoru jsou použity prognózy inflace a inflační cíle ČNB. Výpočet současné hodnoty při pohyblivé inflaci je zobrazen ve vzorci 4.7³⁷. Tento vzorec je:

$$K_0 = K_n \cdot \frac{1}{1+i_1} \cdot \frac{1}{1+i_2} \cdot \frac{1}{1+i_n}, \quad (4.7)$$

kde K_0 je současná hodnota ceny úvěru, K_n je budoucí hodnota ceny úvěru, n je počet období diskontování a i je měsíční inflace.

4.2 Nastavení klíčových vstupních údajů

Pro uvedené podnikatelské úvěry je použita plovoucí úroková míra, při jejímž výpočtu je vycházeno z měsíčního PRIBORu (1M PRIBOR). Pro vývoj 1M PRIBOR v letech 2012 a 2013 lze vycházet z prognózy ČNB o vývoji čtvrtletního PRIBORu (3M PRIBOR). Historický vývoj 1M PRIBOR a 3M PRIBOR totiž udává, že mezi oběma ukazateli je silný stupeň korelace. 1M PRIBOR je tedy dopočítán z prognózy 3M PRIBOR. Způsob tohoto výpočtu je zobrazen vzorcem 4.8³⁸. V dalších letech splácení úvěru se očekává fixace úrokové míry ve výši odpovídající úrokové míře platné na konci roku 2013. Formule pro výpočet úrokových měr 1M PRIBOR použitých v prvních dvou letech splácení úvěru (2012 a 2013) zní:

$$i_{1M} = i_{3M} - Spread, \quad (4.8)$$

kde i_{1M} je úroková míra 1M PRIBOR, i_{3M} je úroková míra 3M PRIBOR a *Spread* je průměrný rozdíl historických hodnot 3M PRIBOR – 1M PRIBOR za poslední tři roky³⁹.

Další veličinou, kterou je potřeba se zabývat, je diskontní faktor. Ten slouží úpravě ceny úvěru na současnou hodnotu. Pro výpočet diskontních faktorů pro jednotlivá období lze využít odhad inflace ČNB pro roky 2012 a 2013, což je v ročním vyjádření 3% a 1,5%. V dalších letech splácení, pro které není k dispozici prognóza inflace, lze použít roční inflační cíl ČNB (2%), protože lze předpokládat, že skutečná inflace se bude blížit tomuto inflačnímu cíli.

Výsledné odhady 1M PRIBORu a inflace, které se použijí v kalkulaci cen porovnávaných úvěrů, ukazuje tabulka 4.1. Důležité je připomenout, že splácení úvěru

³⁷ CIPRA, Tomáš. Finanční a pojistné vzorce. Praha: Grada Publishing, a.s., 2006. 376 s. ISBN 80-247-1633-X.

³⁸ Vlastní zpracování.

³⁹ Vlastní zpracování.

probíhá měsíčně, takže je nutné přepočíst roční míry inflace na měsíční. Nicméně pro větší přehlednost je v tabulce 4.1 uvedena roční inflace.

Tab. 4.1: Prognózy použité ve výpočtech

Rok	1M PRIBOR	Inflace
2012	0,90%	3,00%
2013	0,80%	1,50%
2014	0,80%	2,00%
2015	0,80%	2,00%
2016	0,80%	2,00%

Zdroj: Vlastní zpracování na základě prognóz ČNB

S použitím výše uvedených údajů a metod jsou vypočteny splátkové kalendáře investičních úvěrů pěti vybraných bank pro tři varianty finančního zdraví firmy. Ke každé variantě vybrané banky a variantě finančního zdraví firmy jsou uvedeny údaje odhadnuté pro daný rok splácení úvěru. Jde o úrokovou míru v % p.a, výši měsíční anuity platné v daném roce, objem zaplacených anuit v daném roce, výše poplatků v daném roce. Tyto údaje jsou vypočteny z dat pocházejících z konzultací na bankovních pobočkách vybraných bank a z ceníků těchto bank.

Následující data se vztahují k ceně úvěru a jsou vypočteny z výše vyjmenovaných údajů. Jde hlavně o kumulativní údaje o splátkách úroku v jednotlivých letech splácení, o splátkách úroku navýšených o výši poplatků v daném roce a diskontovanou hodnotu zaplacených peněžních prostředků. Z toho vyplývá, že jsou nastaveny tři formy ceny úvěru. Jde o:

- celkové zaplacené úroky během doby splácení,
- celkové zaplacené úroky a poplatky během doby splácení a s tím související ukazatel RPSN,
- současnou hodnotu celkových zaplacených splátek a poplatků během doby splácení, resp. čistou současnou hodnotu (po odečtení částky čerpaného úvěru).

Tyto tři položky jsou stanoveny jako rozhodovací kritéria pro výběr a seřazení jednotlivých investičních úvěrů vybraných bank v daných variantách finančního zdraví firmy.

4.3 Popis základních parametrů investičních úvěrů vybraných bank

V této podkapitole jsou popsány nejdůležitější parametry investičních úvěrů vybraných bank. Následující data jsou vypočtena z údajů uvedených ve třetí kapitole a vyplývají z analýzy podnikatelských úvěrových bankovních produktů vybraných bank.

4.3.1 Investiční úvěry vybraných bank pro optimistickou variantu finančního zdraví firmy

V následující tabulce 4.2 jsou zobrazeny parametry investičního úvěru navrženého Českou spořitelnou pro optimistickou variantu finančního zdraví firmy. Jednotlivé položky tabulky ukazují roční úrokovou míru v daném roce splácení, měsíční výši splátky v daném roce, dále roční součet zaplacených splátek, výši poplatků a současnou hodnotu všech zaplacených splátek a poplatků. Jak je vidět ve zmíněné tabulce 4.2, vybrané ceny úvěru, tj. zaplacené úroky, zaplacené úroky a poplatky, diskontované zaplacené splátky a poplatky, vychází docela příznivě. V optimistické variantě má firma, vzhledem ke své vynikající finanční síle, k dispozici dobré podmínky výběru banky, jejíž produkt využije.

Tab. 4.2: Investiční úvěr ČS pro optimistickou variantu firmy v Kč

Rok	Úrok p.a.	Měsíční splátka	Roční splátka	Poplatky	Celkem zaplaceno	PV
2012	4,55%	559 973	6 719 675	167 520	6 887 195	6 778 607
2013	4,45%	558 609	6 703 305	17 520	6 720 825	6 469 752
2014	4,45%	558 609	6 703 305	17 520	6 720 825	6 356 322
2015	4,45%	558 609	6 703 305	17 520	6 720 825	6 230 562
2016	4,45%	558 609	6 703 305	17 520	6 720 825	6 107 291
Celkem	-	-	33 544 291	237 600	33 781 891	31 942 534

Zdroj: Vlastní zpracování

V tabulce 4.2 je použit úrok 4,55% pro období roku 2012, pak se ale v následujících letech úroková míra snižuje o 0,1 p.b. Důvodem je snížený odhad pro 1M PRIBOR v období po začátku roku 2013. Na konci roku 2013 se předpokládá fixace úrokové sazby na příslušné hladině, což je 4,45%. Výši poplatků ovlivňuje hlavně poplatek za vyřízení úvěru, který je placen při čerpání úvěru, tzn. v lednu 2012. Poplatky v dalších letech jsou stabilní, protože jsou určeny ve fixní podobě.

Parametry investičního úvěru KB pro optimistickou variantu firmy jsou charakterizovány v tabulce 4.3. Komerční banka navrhla v této situaci takovou úrokovou míru, že v daných prognózách PRIBORu vychází úrok 4,25% p.a. v roce 2012 a o něco nižší

v dalších letech splácení. Poplatky jsou opět navýšené v prvním roce splácení, což je dané platbou poplatku za vyřízení žádosti o úvěr a administraci úvěrového procesu v lednu 2012.

Tab. 4.3: Investiční úvěr KB pro optimistickou variantu firmy v Kč

Rok	Úrok p.a.	Měsíční splátka	Roční splátka	Poplatky	Celkem zapláceno	PV
2012	4,25%	555 887	6 670 640	278 400	6 949 040	6 841 087
2013	4,15%	554 529	6 654 345	8 400	6 662 745	6 413 841
2014	4,15%	554 529	6 654 345	8 400	6 662 745	6 301 392
2015	4,15%	554 529	6 654 345	8 400	6 662 745	6 176 719
2016	4,15%	554 529	6 654 345	8 400	6 662 745	6 054 512
Celkem	-	-	33 299 456	312 000	33 611 456	31 787 551

Zdroj: Vlastní zpracování

Nabídka ČSOB pro financování investice optimistické varianty firmy je zobrazena v tabulce 4.4. Úroková míra vychází u ČSOB v této variantě velmi výhodně. To je však vyváženo celkem vysokým poplatkem za vyřízení úvěru, který zaplacen v prvním roce splácení úvěru. Přesto je investiční úvěr ČSOB nakonec vyhodnocen pro optimistickou variantu finančního zdraví firmy jako nejvýhodnější (viz dále).

Tab. 4.4: Investiční úvěr ČSOB pro optimistickou variantu firmy v Kč

Rok	Úrok p.a.	Měsíční splátka	Roční splátka	Poplatky	Celkem zapláceno	PV
2012	3,70%	548 443	6 581 322	259 800	6 841 122	6 734 495
2013	3,60%	547 097	6 565 163	19 800	6 584 963	6 338 965
2014	3,60%	547 097	6 565 163	19 800	6 584 963	6 227 828
2015	3,60%	547 097	6 565 163	19 800	6 584 963	6 104 610
2016	3,60%	547 097	6 565 163	19 800	6 584 963	5 983 831
Celkem	-	-	32 853 484	339 000	33 192 484	31 389 729

Zdroj: Vlastní zpracování

Tabulka 4.5 zobrazují nabídku banky UniCredit na investiční úvěr pro optimistickou variantu finančního zdraví firmy. Kalkulace UniCreditBank překvapuje docela vysokým úrokem oproti ostatním bankám v optimistické variantě firmy. Na druhou stranu poplatky spojené s vyřízením úvěru jsou docela příznivé.

Tab. 4.5: Investiční úvěr UniCreditBank pro optimistickou variantu firmy v Kč

Rok	Úrok p.a.	Měsíční splátka	Roční splátka	Poplatky	Celkem zapláceno	PV
2012	5,66%	575 253	6 903 036	25 488	6 928 524	6 817 339
2013	5,56%	573 866	6 886 393	17 988	6 904 381	6 646 450
2014	5,56%	573 866	6 886 393	17 988	6 904 381	6 529 923
2015	5,56%	573 866	6 886 393	17 988	6 904 381	6 400 728
2016	5,56%	573 866	6 886 393	17 988	6 904 381	6 274 090
Celkem	-	-	34 459 848	97 440	34 557 288	32 668 530

Zdroj: Vlastní zpracování

Následuje investiční úvěr od RaiffeisenBank, jehož parametry jsou popsány v tabulce 4.6. Za zmínku stojí zajímavý fakt, že kalkulace RaiffeisenBank jsou pro optimistickou i střední variantu stejné. Důvodem je to, že nejvýznamnějším kritériem pro posouzení je výše vlastních zdrojů. Toto kritérium naplňují z pohledu RB optimistická i střední varianta obdobně. Samozřejmě RB počítá se snahou bankovního klienta dosáhnout vyjednáváním lepších podmínek. Nicméně prvotní nabídka zní naprosto stejně v optimistické i střední variantě. Nabídka RB obsahuje docela přijatelné poplatky za bankovní služby. Je to i tím, že RB nabídla úvěrované firmě v optimistické a střední variantě vedení běžného účtu zdarma. Důvodem je předpoklad velkého měsíčního obrátu peněžních prostředků na běžném účtu a s tím související potřeba využívání další bankovních produktů.

Tab. 4.6: Investiční úvěr RB pro optimistickou variantu firmy v Kč

Rok	Úrok p.a.	Měsíční splátka	Roční splátka	Poplatky	Celkem zapláceno	PV
2012	4,47%	558 881	6 706 577	86 000	6 792 577	6 684 559
2013	4,37%	557 519	6 690 227	6 000	6 696 227	6 446 073
2014	4,37%	557 519	6 690 227	6 000	6 696 227	6 333 058
2015	4,37%	557 519	6 690 227	6 000	6 696 227	6 207 759
2016	4,37%	557 519	6 690 227	6 000	6 696 227	6 084 938
Celkem	-	-	33 478 893	110 000	33 588 893	31 756 387

Zdroj: Vlastní zpracování

Obecně lze uvést, že v optimistické variantě finančního zdraví firma nemá problém najít financování svých investic. Jednotlivé parametry nabídek investičních úvěrů se liší hlavně v kalkulaci úrokových měr a poplatků. Ovšem tyto rozdíly zatím nejsou tak zásadní.

4.3.2 Investiční úvěry vybraných bank pro střední variantu finančního zdraví firmy

V následujících tabulkách jsou podobně rozebrány nabídky bank na investiční financování střední varianty finančního zdraví firmy. Střední varianta se od optimistické liší hlavně horší rentabilitou a vyšší zadlužeností firmy. Z toho vyplývá, že i nabízené ceny úvěrů

jsou o něco vyšší, protože riziko úvěrového selhání je u některých bank oceněno více než u optimistické varianty firmy. Výjimkou je RB, kde jsou nabídky financování optimistické i střední varianty firmy stejné (tato situace je vysvětlena výše).

Investiční úvěr České spořitelny pro střední variantu finančního zdraví firmy a parametry tohoto úvěru jsou zobrazeny v tabulce 4.7. Za zmínku stojí porovnání s investičním úvěrem ČS pro optimistickou variantu finančního zdraví firmy. Kalkulace úrokové míry a vypočtené splátky se liší minimálně, ale přesto lze pozorovat zohlednění horší finanční situace firmy do kalkulačky parametrů investičního úvěru.

Tab. 4.7: Investiční úvěr ČS pro střední variantu firmy v Kč

Rok	Úrok p.a.	Měsíční splátka	Roční splátka	Poplatky	Celkem zapláceno	PV
2012	4,58%	560 383	6 724 591	167 520	6 892 111	6 783 443
2013	4,48%	559 018	6 708 213	17 520	6 725 733	6 474 477
2014	4,48%	559 018	6 708 213	17 520	6 725 733	6 360 964
2015	4,48%	559 018	6 708 213	17 520	6 725 733	6 235 113
2016	4,48%	559 018	6 708 213	17 520	6 725 733	6 111 751
Celkem	-	-	33 568 836	237 600	33 806 436	31 965 748

Zdroj: Vlastní zpracování

Komerční banka investiční úvěr uzavře i ve střední variantě finančního zdraví firmy. Situace je zde obdobná jako v případě ČS, což je vysvětleno výše. V tabulce 4.8 jsou parametry investičního úvěru KB pro střední variantu finančního zdraví firmy. Výše a struktura poplatků je zachována stejně jako v optimistické variantě finančního zdraví firmy. Hlavním faktorem, který odlišuje optimistickou a střední variantu je výše roční úrokové míry.

Tab. 4.8: Investiční úvěr KB pro střední variantu firmy v Kč

Rok	Úrok p.a.	Měsíční splátka	Roční splátka	Poplatky	Celkem zapláceno	PV
2012	4,80%	563 392	6 760 707	278 400	7 039 107	6 929 707
2013	4,70%	562 023	6 744 276	8 400	6 752 676	6 500 413
2014	4,70%	562 023	6 744 276	8 400	6 752 676	6 386 445
2015	4,70%	562 023	6 744 276	8 400	6 752 676	6 260 089
2016	4,70%	562 023	6 744 276	8 400	6 752 676	6 136 234
Celkem	-	-	33 749 171	312 000	34 061 171	32 212 888

Zdroj: Vlastní zpracování

V případě ČSOB lze uvést, že parametry investičního úvěru ve střední variantě vycházejí podobně jako v optimistické variantě firmy. Výjimkou je horší úroková míra, která zohledňuje vyšší riziko spojené s horší kvalitou finančního zdraví firmy než v případě optimistické varianty finančního zdraví firmy. Parametry investičního úvěru ČSOB ve střední variantě lze rozpoznat na tabulce 4.9.

Tab. 4.9: Investiční úvěr ČSOB pro střední variantu firmy v Kč

Rok	Úrok p.a.	Měsíční splátka	Roční splátka	Poplatky	Celkem zapláceno	PV
2012	4,10%	553 851	6 646 206	259 800	6 906 006	6 798 337
2013	4,00%	552 496	6 629 948	19 800	6 649 748	6 401 330
2014	4,00%	552 496	6 629 948	19 800	6 649 748	6 289 100
2015	4,00%	552 496	6 629 948	19 800	6 649 748	6 164 670
2016	4,00%	552 496	6 629 948	19 800	6 649 748	6 042 702
Celkem	-	-	33 177 456	339 000	33 516 456	31 696 139

Zdroj: Vlastní zpracování

Nabídka investičního úvěru UniCreditBank pro střední variantu firmy je zobrazena v tabulce 4.10. V nabídce UniCreditBank je zajímavé, že úroková míra je navýšená o 1 p.b. oproti optimistické variantě firmy. V tomto případě je pravděpodobné, že by se firmě podařilo snížit tuto úrokovou míru vhodným stylem vyjednávání s bankou o podobě parametrů investičního úvěru. Zajímavá je také výše poplatků. Oproti optimistické variantě finančního zdraví firmy je poplatek za zpracování úvěru vyšší o 2500 Kč, protože ve střední variantě je započteno vyšší riziko úvěrového selhání firmy.

Tab. 4.10: Investiční úvěr UniCreditBank pro střední variantu firmy v Kč

Rok	Úrok p.a.	Měsíční splátka	Roční splátka	Poplatky	Celkem zapláceno	PV
2012	6,66%	589 235	7 070 824	27 988	7 098 812	6 984 926
2013	6,56%	587 828	7 053 935	17 988	7 071 923	6 807 734
2014	6,56%	587 828	7 053 935	17 988	7 071 923	6 688 378
2015	6,56%	587 828	7 053 935	17 988	7 071 923	6 556 049
2016	6,56%	587 828	7 053 935	17 988	7 071 923	6 426 337
Celkem	-	-	35 297 665	99 940	35 397 605	33 463 424

Zdroj: Vlastní zpracování

V následující tabulce 4.11 je zobrazen investiční úvěr RB pro střední variantu firmy. V této situaci jsou parametry investičního úvěru shodné s parametry úvěru pro optimistickou variantu. Důvody jsou popsány v podkapitole 4.3.1. Jde hlavně o individuální způsob posouzení žádosti o úvěr a ponechání si určitého prostoru pro vyjednávání banky s klientem. RB očekává další snahu firmy vyjednat vhodnější parametry investičního úvěru.

Tab. 4.11: Investiční úvěr RB pro střední variantu firmy v Kč

Rok	Úrok p.a.	Měsíční splátka	Roční splátka	Poplatky	Celkem zapláceno	PV
2012	4,47%	558 881	6 706 577	86 000	6 792 577	6 684 559
2013	4,37%	557 519	6 690 227	6 000	6 696 227	6 446 073
2014	4,37%	557 519	6 690 227	6 000	6 696 227	6 333 058
2015	4,37%	557 519	6 690 227	6 000	6 696 227	6 207 759
2016	4,37%	557 519	6 690 227	6 000	6 696 227	6 084 938
Celkem	-	-	33 478 893	110 000	33 588 893	31 756 387

Zdroj: Vlastní zpracování

4.3.3 Investiční úvěry vybraných bank pro pesimistickou variantu finančního zdraví firmy

V pesimistické variantě finančního zdraví firmy je vidět nejvíce rozdíly mezi nabídkami úvěrů jednotlivých bank. RB a ČSOB za daných podmínek neudělí investiční úvěr vůbec. Ostatní nabídky sice ano, ale rozdíly v navržených úrokových mírách jsou větší než v jiných variantách. Mezi důvody sníženého finančního zdraví firmy v této variantě patří hlavně nižší ukazatele rentability a vyšší ukazatele zadluženosti oproti lepším variantám finančního zdraví firmy.

V tabulce 4.12 je popsán investiční úvěr ČS pro pesimistickou variantu finančního zdraví firmy. V této variantě je samozřejmě úroková míra vyšší než v investičních úvěrech ČS v předchozích variantách. I přesto je financování proveditelné a úvěrová smlouva by i v tomto případě pravděpodobně byla dojednána.

Tab. 4.12: Investiční úvěr ČS pro pesimistickou variantu firmy v Kč

Rok	Úrok p.a.	Měsíční splátka	Roční splátka	Poplatky	Celkem zapláceno	PV
2012	4,65%	561 339	6 736 069	167 520	6 903 589	6 794 738
2013	4,55%	559 973	6 719 675	17 520	6 737 195	6 485 510
2014	4,55%	559 973	6 719 675	17 520	6 737 195	6 371 804
2015	4,55%	559 973	6 719 675	17 520	6 737 195	6 245 738
2016	4,55%	559 973	6 719 675	17 520	6 737 195	6 122 166
Celkem	-	-	33 626 150	237 600	33 863 750	32 019 956

Zdroj: Vlastní zpracování

Komerční banka je také ochotna poskytnout investiční úvěr v pesimistické variantě. Úroková míra samozřejmě zohledňuje vyšší riziko úvěrového selhání. Přesto lze považovat i tuto nabídku za proveditelnou. V tabulce 4.13 jsou obsaženy data a parametry k investičnímu úvěru KB pro pesimistickou variantu.

Tab. 4.13: Investiční úvěr KB pro pesimistickou variantu firmy v Kč

Rok	Úrok p.a.	Měsíční splátka	Roční splátka	Poplatky	Celkem zapláceno	PV
2012	5,14%	568 063	6 816 759	278 400	7 095 159	6 984 858
2013	5,04%	566 687	6 800 243	8 400	6 808 643	6 554 289
2014	5,04%	566 687	6 800 243	8 400	6 808 643	6 439 378
2015	5,04%	566 687	6 800 243	8 400	6 808 643	6 311 975
2016	5,04%	566 687	6 800 243	8 400	6 808 643	6 187 092
Celkem	-	-	34 029 046	312 000	34 341 046	32 477 592

Zdroj: Vlastní zpracování

Další bankou, která poskytne úvěr i v pesimistické variantě je UniCreditBank. Zde je ale úroková míra hodně vysoká. Poplatek za vyřízení úvěru se v tomto případě zvyšuje také. Obojí je dáno vyšší rizikovostí firmy, která vyplývá ze zhoršeného finančního zdraví. I tak však lze doufat, že je investiční úvěr UniCreditBank v této variantě pro firmu financovatelný. Je také možné, že, po určitém vyjednávání firmy s bankou, výše úrokové sazby trochu klesne. Výše poplatku za vyřízení úvěru je opět vyšší než v předchozí variantě. Tabulka 4.14 obsahuje data vztahující se k investičnímu úvěru UniCreditBank v pesimistické variantě.

Tab. 4.14: Investiční úvěr UniCreditBank pro pesimistickou variantu firmy v Kč

Rok	Úrok p.a.	Měsíční splátka	Roční splátka	Poplatky	Celkem zapláceno	PV
2012	7,66%	603 422	7 241 064	30 488	7 271 552	7 154 925
2013	7,56%	601 994	7 223 930	17 988	7 241 918	6 971 378
2014	7,56%	601 994	7 223 930	17 988	7 241 918	6 849 154
2015	7,56%	601 994	7 223 930	17 988	7 241 918	6 713 643
2016	7,56%	601 994	7 223 930	17 988	7 241 918	6 580 814
Celkem	-	-	36 147 743	102 440	36 250 183	34 269 914

Zdroj: Vlastní zpracování

Ke shrnutí podkapitoly 4.3 se dá dodat, že konstrukce splátkových kalendářů a kalkulace úrokových měr pro jednotlivé případy investičních úvěrů daných variant finančního zdraví úvěrované firmy vycházejí z analýz dat pocházejících z účetních výkazů jednotlivých variant finančního zdraví firmy. V každé variantě jde o rozvahu, výkaz zisku a ztráty a výkaz peněžních toků (viz přílohy 1 až 3). Předložením těchto dokumentů by měla začít komunikace firmy s bankou. Výsledek analýzy dat pocházejících z těchto výkazů je nejdůležitějším faktorem ovlivňujícím cenové parametry podnikatelských úvěrů. V praxi do úvěrového procesu vstupují další kritéria, která v této práci nejsou zahrnuta z důvodu těžké proveditelnosti. Jde např. o posouzení dlouhodobé obchodní strategie úvěrované firmy, výpočet prognóz tržeb v následujících obdobích, kontrola transakční historie firmy atd. Důležitým faktorem je také důvěrná znalost úvěrované firmy ze strany banky. Pro zjištění

ceny podnikatelského úvěru je však nejdůležitější již zmíněná znalost účetních dat. Hlavně na jejich základě lze stanovit nejvýhodnější úvěr z dané nabídky.

4.4 Výsledky komparace podnikatelských úvěrů vybraných bank

Tato podkapitola obsahuje výsledky porovnání investičních úvěrů vybraných pěti bank na příkladu fiktivní firmy ve třech variantách vývoje finančního zdraví této firmy. Data, která vycházejí z výsledků výpočtů splátkových kalendářů jednotlivých nabídek investičních úvěrů, jsou zde seřazena a srovnána podle několika kritérií. Tyto kritéria jsou celkové zaplacené úroky za úvěr, celkové zaplacené úroky a poplatky za úvěr (z toho lze odvodit hodnotu RPSN) a současná hodnota všech zaplacených splátek a poplatků za úvěr.

V následujících tabulkách jsou zobrazeny příslušné ceny úvěru podle daných kritérií. Podle těchto kritérií je pak vytvořeno pořadí porovnávaných bankovních úvěrů. Cílem je stanovení nejvýhodnějšího investičního úvěru.

V tabulce 4.15 lze vidět cenu investičních úvěrů podle bank a variant finančního zdraví firmy. V této situaci cenu úvěru představuje souhrn všech zaplacených úroků za úvěr. Nejvhodnější varianta podle tohoto kritéria je zvýrazněna tučným písmem.

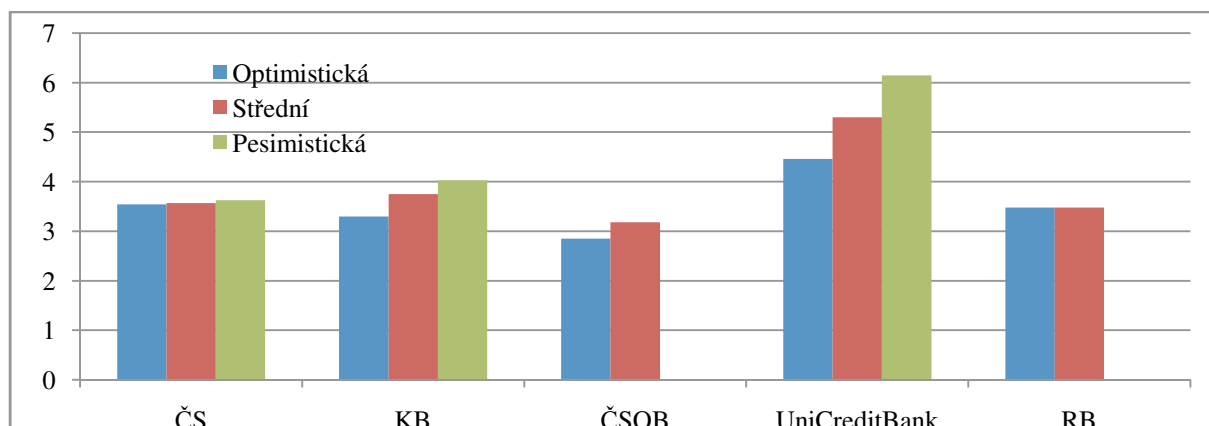
Tab. 4.15: Srovnání podle celkových zaplacených úroků v Kč

Bankovní produkt	Optimistická	Střední	Pesimistická
ČS	3 544 291	3 568 836	3 626 150
KB	3 299 456	3 749 171	4 029 046
ČSOB	2 853 484	3 177 456	X
UniCreditBank	4 459 848	5 297 665	6 147 743
RB	3 478 893	3 478 893	X

Zdroj: Vlastní zpracování

Z tabulky 4.15 lze vybrat nejvýhodnější investiční úvěr na základě nejmenší částky celkových zaplacených úroků během doby splácení úvěru. V optimistické variantě finančního zdraví úvěrované firmy je nejnižší suma plateb úroků navrhnutá ČSOB. Ve střední variantě finančního zdraví firmy vypadá investiční úvěr také nejvýhodněji. Parametry investičního úvěru RB zůstávají ve střední variantě nezměněny (tato situace je popsána výše), takže tento úvěr je v pořadí druhý nejvýhodnější, i když v optimistické variantě finančního zdraví firmy je až na třetím místě. V pesimistické variantě, které se ČSOB a RB z důvodu vysokého rizika selhání dlužníka neúčastní, se zdá nejvýhodnější investiční úvěr ČS. Dané pořadí výhodnosti jednotlivých investičních úvěrů vybraných bank podle sumy celkových zaplacených úroků je přehledně pozorovatelné v grafu 4.1.

Graf. 4.1: Celkové zaplacené úroky za investiční úvěry v mil. Kč

Zdroj: Vlastní zpracování

V tabulce 4.16 je cena úvěru, jako rozlišovací kritérium, trochu rozšířena. Konkrétně jsou k celkovým zaplaceným úrokům připočítány poplatky spojené s investičním úvěrem. V tomto případě tabulka tedy zobrazuje souhrn všech zaplacených úroků a poplatků za dané investiční úvěry podle bank a variant finančního zdraví firmy. Nejvhodnější varianta podle tohoto kritéria je zvýrazněna tučným písmem.

Tab. 4.16: Srovnání podle celkových zaplacených úroků a poplatků v Kč

Bankovní produkt	Optimistická	Střední	Pesimistická
ČS	3 781 891	3 806 436	3 863 750
KB	3 611 456	4 061 171	4 341 046
ČSOB	3 192 484	3 516 456	X
UniCreditBank	4 557 288	5 397 605	6 250 183
RB	3 588 893	3 588 893	X

Zdroj: Vlastní zpracování

Na základě dat uvedených v předchozích tabulkách 4.15 a 4.16 lze vyjádřit ukazatele ročních procentních sazeb nákladů (RPSN) pro jednotlivé úvěry vybraných bank v daných variantách finančního zdraví úvěrované firmy. Ukazatele RPSN jsou zobrazeny v tabulce 4.17 a graficky v grafu 4.2. Nejvhodnější varianta podle tohoto kritéria je v tabulce zvýrazněna tučným písmem.

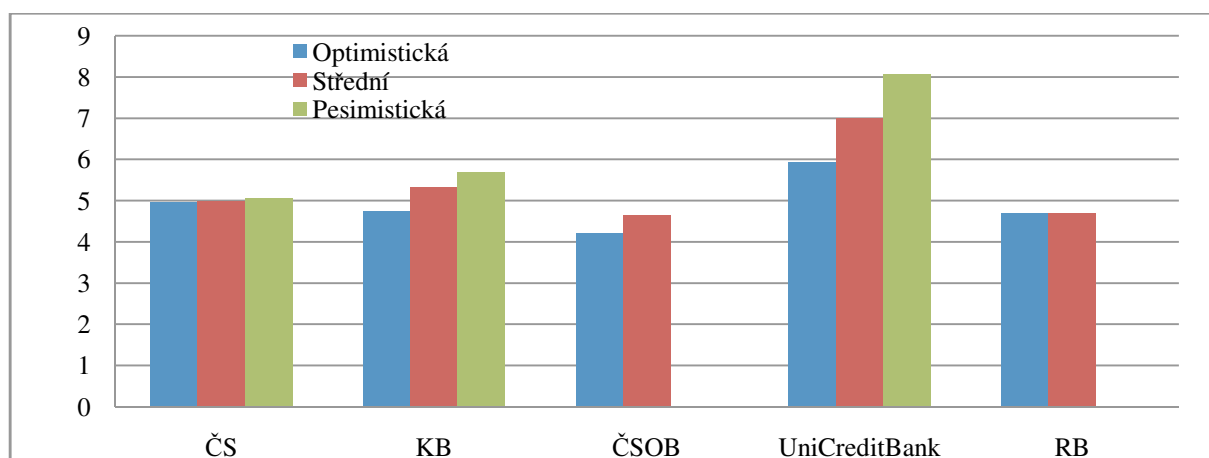
Tab. 4.17: Srovnání investičních úvěrů vybraných bank podle RPSN v %

Bankovní produkt	Optimistická	Střední	Pesimistická
ČS	4,95	4,98	5,05
KB	4,75	5,33	5,69
ČSOB	4,21	4,63	X
UniCreditBank	5,92	6,99	8,07
RB	4,69	4,69	X

Zdroj: Vlastní zpracování

Data z tabulky 4.17 jsou pro lepší orientaci přehledně zobrazena v grafu 4.2, kde je snadno pozorovatelné pořadí výhodnosti jednotlivých investičních úvěrů vybraných bank. Investiční úvěr ČSOB je podle ukazatele RPSN nejvýhodnější v optimistické a střední variantě finančního zdraví firmy. Na rozdíl od kritéria zobrazeného grafu 4.1, je v tomto případě vidět, že investiční úvěr RB je na druhém místě v pořadí výhodnosti úvěrů v optimistické i střední variantě finančního zdraví firmy. To je dáno hlavně skladbou poplatků za investiční úvěr KB, který je podle RPSN méně výhodný než právě investiční úvěr RB, a který je až na třetím místě pořadí zobrazeného grafem 4.2. V pesimistické variantě je podle ukazatele RPSN nejvýhodnější investiční úvěr ČS.

Graf 4.2: RPSN investičních úvěrů vybraných bank v %

Zdroj: Vlastní zpracování

V tabulce 4.18 slouží jako rozlišovací kritérium současná hodnota celkových zaplacených splátek a poplatků. Souhrn všech zaplacených splátek a poplatků se tedy diskontuje. Diskontní faktory jsou vypočteny z prognózy inflace ČNB (viz podkapitola 4.2). V předchozí podkapitole 4.3 jsou uvedeny výše současných hodnot všech splátek a poplatků zaplacených bankovním klientem pro každý vybraný investiční úvěr jednotlivých bank. Z těchto údajů jsou odvozeny ceny investičních úvěrů jednotlivých bank výpočtem čisté současné hodnoty. Od současné hodnoty všech splátek a poplatků je odečtena výše čerpaného úvěru. Výsledkem je nejvíce vypovídající tabulka cen úvěrů podle bank a variant finančního zdraví firmy. Ukazatel čisté současné hodnoty v případě této práce zobrazuje reálnou cenu úvěru, kterou lze využít k výběru nejvýhodnějšího úvěru. Nejvhodnější varianta podle tohoto kritéria je v tabulce 4.18 zvýrazněna tučným písmem.

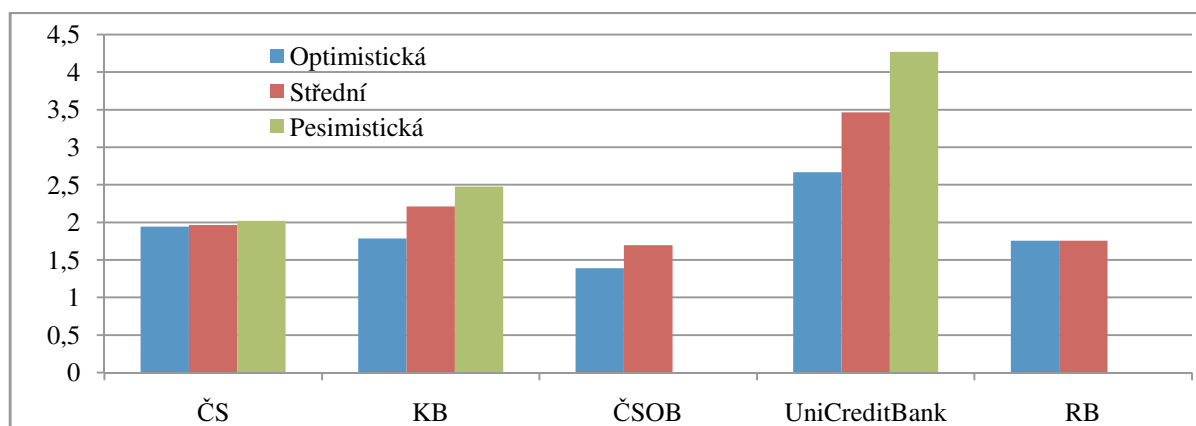
Tab. 4.18: Srovnání podle čisté současné hodnoty úroků a poplatků v Kč

Bankovní produkt	Optimistická	Střední	Pesimistická
ČS	1 942 534	1 965 748	2 019 956
KB	1 787 551	2 212 888	2 477 592
ČSOB	1 389 729	1 696 139	X
UniCreditBank	2 668 530	3 463 424	4 269 914
RB	1 756 387	1 756 387	X

Zdroj: Vlastní zpracování

Z tabulky 4.18 vyplývá pořadí investičních úvěrů vybraných bank podle ekonomické výhodnosti, tj. podle současné hodnoty ceny úvěru. Investiční úvěr s nejnižší současnou hodnotou zaplacené částky je nejlevnější. Pro optimistickou a střední variantu finančního zdraví firmy to je investiční úvěr ČSOB. Pro pesimistickou variantu vývoje finančního zdraví úvěrované firmy je nejvýhodnější investiční úvěr ČS. Dané pořadí je přehledně ukázáno v grafu 4.3.

Graf 4.3: NPV investičních úvěrů vybraných bank v mil. Kč

Zdroj: Vlastní zpracování

V optimistické a střední variantě se pořadí porovnaných úvěrů téměř neliší. Jediná výjimka, která však z tohoto jednoduchého grafu není patrná, nastává v optimistické variantě v porovnání kritériem celkových zaplacených úroků. V této situaci je na druhé pozici KB a RB je až třetí. Kromě této výjimky se ale pořadí porovnaných úvěrů optimistické a střední variantě při použití dalších zvolených kritérií nemění.

Podle kritérií zobrazených v grafech 4.1, 4.2 a 4.3 je v optimistické a střední variantě finančního zdraví nejvýhodnější investiční úvěr ČSOB. V pesimistické variantě nejsou zvažovány investiční úvěry RB a ČSOB, protože tyto banky ani nezvažují zahájení úvěrového procesu vzhledem ke zvýšenému riziku úvěrového selhání firmy z důvodu horšího finančního

zdraví. Jednoznačně nejvýhodnější v pesimistické variantě je investiční úvěr ČS, čemuž odpovídá hodnocení podle všech zvolených kritérií.

Nejméně výhodným je investiční úvěr UniCreditBank, který je v všech daných kritériích v optimistické, střední i pesimistické variantě finančního zdraví firmy na pátém, tj. posledním místě pořadí výhodnosti daných nabídek úvěrů.

Vypovídající je také srovnání požadovaného způsobu zajištění úvěru. Zajištění blankosměnkou, zástavním právem k úvěrované movité věci, zástava případného pojistného plnění z pojištění úvěrované věci je standardně požadováno všemi vybranými bankami. Dále ale některé banky požadují také zástavní právo k nemovitosti vlastněné úvěrovanou firmou. Tento způsob zajištění je požadován ze strany ČS a ČSOB. Ostatní z vybraných bank tento požadavek nestanovily, ale v případě, že by firma projevila zájem o snížení cenových parametrů úvěru výměnnou za poskytnutí zástavního práva k určité nemovitosti, jednotlivé banky by určitě vyšly firmě vstříc. Zástavní právo k nemovitosti je totiž pro banku velmi kvalitním zajištěním úvěru, se kterým lze snížit riziko související s úvěrovým selháním firmy a snížit tak i cenu úvěru. Nicméně KB, UniCreditBank i RB navrhuje úvěr bez tohoto způsobu zajištění.

Dalším doplňkovým zhodnocením jednotlivých investičních úvěrů vybraných bank může být struktura poplatků spojených s danými úvěry. Výše těchto poplatků je popsána v kapitole 3.3. Poplatek za vyřízení žádosti o úvěr je jednorázová platba se splatností ve chvíli čerpání úvěru, tj. na začátku doby splácení. V případě investičních úvěrů některých bank, např. ČSOB nebo ČS, je tento poplatek určen procentní sazbou z částky čerpaného úvěru. V jiném případě, např. KB nebo UniCreditBank je tento poplatek stanoven fixní částkou. Zajímavé je, že v nabídce UniCreditBank je poplatek za zpracování úvěrové žádosti nejnižší, ale zvyšuje se v horších variantách finančního zdraví firmy, tedy s vyšší rizikovostí úvěrované firmy.

Dalšími požadovanými poplatky jsou pravidelné měsíční platby za správu úvěru a za vedení podnikatelského běžného účtu. Nicméně nabídka investičního úvěru RB obsahuje vedení běžného účtu zdarma, protože RB považuje firmu (v optimistické a střední variantě) za dostatečně atraktivní pro nabídku dalších bankovních produktů. Je potřeba dodat, že i pro investiční úvěry ostatních vybraných bank existuje možnost určitých slev na ceně za vedení běžného účtu, ale banky tuto možnost v nabídkách svých investičních úvěrů neuvedly automaticky. Pravděpodobně se očekává určitá vyjednávací snaha ze strany úvěrované firmy dosáhnout lepších parametrů úvěru. Právě možné snížení těchto měsíčních poplatků za služby

spojené s vedením běžného účtu může být předmětem dalšího vyjednávání firmy a bank v rámci vyřizování úvěrové žádosti a tvorby úvěrové smlouvy.

Poplatky spojené s investičními úvěry vybraných bank byly započítány do kritérií stanovení pořadí daných úvěrů podle jejich výhodnosti. Ukazatele RPSN a současná hodnota ceny úvěru zahrnují mimo jiné výši a strukturu plateb poplatků, takže možnými změnami v nastavení splatnosti těchto poplatků může být teoreticky dosaženo odlišných cen úvěrů ve formě nižších RPSN nebo nižších současných hodnot cen úvěrů.

Nakonec této kapitoly lze uvést shrnutí porovnání investičních úvěrů vybraných bank. Daná fiktivní firma zvolí financování investičním úvěrem ČSOB v optimistické a střední variantě vývoje svého finančního zdraví. V pesimistické variantě vývoje finančního zdraví je pro firmu nejvýhodnější investiční úvěr ČS.

5 Závěr

V této bakalářské práci lze najít popis problematiky úvěrových bankovních produktů určených podnikatelům a podnikům. Podnikatelské bankovní úvěry mají v podmínkách českého bankovního trhu specifické postavení, protože se velkou měrou podílejí na financování investičních, provozních a dalších potřeb českých podniků. Historicky patří bankovní úvěry k nejpoužívanějším způsobům financování potřeb českých podniků. Ostatní formy získávání cizích zdrojů kapitálu, např. emise korporátních dluhopisů, zatím v českých podmínkách nehrají tak velkou roli jako bankovní úvěry. Na druhou stranu je trh s podnikatelskými bankovními úvěry velmi dynamický a konkurenční. Neustále se vyvíjí, a proto je důležité v analýze podnikatelských bankovních produktů dále pokračovat.

Na rozdíl od bankovních produktů určeným jiným skupinám klientů mají podnikatelské bankovní úvěry velmi specifické charakteristiky. Jedná se hlavně o individuální přístup bankéřů k úvěrovanému bankovnímu klientovi, vysoce konkurenční prostředí na trhu podnikatelských úvěrů a velkou flexibilitu možné změny parametrů úvěrové smlouvy v rámci požadavků úvěrované firmy. Díky vlivu těchto faktorů má tato práce svůj specifický význam.

Cílem práce byl výběr nejvýhodnějšího podnikatelského úvěru z nabídek pěti vybraných bank určených fiktivnímu klientovi, o kterém se uvažovaly různé varianty vývoje jeho finančního zdraví. Šlo o optimistickou, střední a pesimistickou variantu finančního zdraví firmy.

Tato práce byla rozčleněna do pěti kapitol. První kapitolou byl úvod. Poté byly ve druhé kapitole charakterizovány podnikatelské úvěry. Bylo také popsáno členění bankovních úvěrů podle mnoha kritérií a byly popsány příslušné parametry podnikatelských úvěrů. Ve třetí kapitole práce byly popsány parametry investičních úvěrů pěti vybraných bank na případech třech variant finančního zdraví fiktivní firmy, která se ucházela o bankovní úvěr.

Ve čtvrté kapitole jsou tyto investiční úvěry analyzovány a porovnány podle jejich ceny, která byla danou bankou firmě nabídnuta. Pro tento krok bylo nutné zkalkulovat splátkové kalendáře jednotlivých investičních úvěrů pro každou ze tří variant finančního zdraví firmy. Pro rozhodnutí o pořadí výhodnosti porovnávaných úvěrů byly zobrazeny hodnoty celkových úroků a poplatků zaplacených během doby splácení jednotlivých úvěrů, hodnoty RPSN a současné hodnoty zaplacených splátek a poplatků jednotlivých úvěrů.

Z údajů současných hodnot splátek a poplatků byly odečtením výše úvěru odvozeny čisté současné hodnoty cen jednotlivých úvěrů.

Na konci čtvrté kapitoly práce byl uveden nejvýhodnější investiční úvěr pro každou variantu finančního zdraví firmy. Úvěr s nejnižší cenou pro danou variantu finančního zdraví úvěrované firmy je považován za ekonomicky nejvýhodnější. Při optimistické a střední variantě finančního zdraví firmy byl jako nejvýhodnější vybrán investiční úvěr Československé obchodní banky, ale v případě pesimistické varianty vývoje finančního zdraví firmy by byl zvolen investiční úvěr České spořitelny. Tímto konstatováním byl naplněn cíl této bakalářské práce.

Seznam použité literatury

Odborná literatura

CIPRA, Tomáš. Finanční a pojistné vzorce. 1. vyd. Praha: Grada Publishing, a.s., 2006. 376 s. ISBN 80-247-1633-X.

DLUHOŠOVÁ, Dana. Finanční řízení a rozhodování podniku. 2. vyd. Praha: Ekopress, 2008. 192 s. ISBN 978-80-86929-44-6.

DVOŘÁK, Petr. Bankovníctví pro bankéře a klienty. 3. vyd. Praha: Linde Praha, a.s., 2005. 681 s. ISBN 80-7201-515-X.

HOLMAN, Robert. Ekonomie. 4. vyd. Praha: C.H.Beck, 2005. 709 s. ISBN 80-7179-891-6.

JÍLEK, Josef. Finanční rizika. Praha: Grada Publishing, spol. s.r.o., 2000. 635 s. ISBN 80-7169-579-3.

KOHOUT, Pavel. Finance po krizi Evropa na cestě do neznáma. 3. vyd. Praha: Grada Publishing, a.s., 2011. 328 s. ISBN 978-80-247-4019-5.

KRÁL, Miloš. Mezinárodní finance. Žilina: GEORG, 2010. 329 s. ISBN 978-80-89401-08-6.

KURATKO, Donald. Introduction to Entrepreneurship. 8. vyd. USA: South-Western, Cengage Learning, 2009. 544 s. ISBN 978-0-324-59086-9.

MATZA, Peter. The International Treasurer's Handbook 2011. London: The Association of Corporate Treasurers, 2010. 447 s. ISBN 978-1-869819-21-7.

PETŘÍK, Tomáš. Ekonomické a finanční řízení firmy Manažerské účetnictví v praxi. 2. vyd. Praha: Grada Publishing, a.s., 2009. 736 s. ISBN 978-80-247-3024-0.

POLOUČEK, Stanislav. Bankovníctví. 1. vyd. Praha: C.H.Beck, 2006. 715 s. ISBN 80-7179-462-7.

PŮLPÁNOVÁ, Stanislava. Komerční bankovníctví v České republice. 1. vyd. Praha: VŠE Nakladatelství Oeconomica, 2007. 338 s. ISBN 978-80-245-1180-1.

RADOVÁ, Jarmila, DVOŘÁK, Petr a MÁLEK, Jiří. Finanční matematika pro každého. 6. vyd. Praha: Grada Publishing, a.s., 2007. 296 s. ISBN 978-80-247-2233-7.

REVENDA, Zbyněk. Peněžní ekonomie a bankovníctví. 4. vyd. Praha: Management Press, 2005. 627 s. ISBN 80-7261-132-1.

ROSE, Peter a MARQUIS, Milton. Money and Capital Markets. 10. vyd. New York: McGraw-Hill/Irwin, 2008. 767 s. ISBN 978-0-07-340516-2.

SAMUELSON, Paul a NORDHAUS, W. Ekonomie. 18. vyd. Praha: NS Svoboda, 2007. 775 s. ISBN 978-80-205-0590-3.

ŠENKÝŘOVÁ, Bohuslava. Bankovníctví. 1. vyd. Praha: Vysoká škola finanční a správní, o.p.s., 2010. 256 s. ISBN 978-80-7408-029-6.

VALACH, Josef. Finanční řízení podniku. 2. vyd. Praha: Ekopress, 1999. 324 s. ISBN 80-86119-21-1.

VALACH, Josef. Investiční rozhodování a dlouhodobé financování. 1. vyd. Praha: Ekopress, 2001. 447 s. ISBN 80-86119-38-6.

Internetové zdroje

ČESKÁ BANKOVNÍ ASOCIACE. ČBA: Finanční sektor, konkurence v něm a příspěvek ke konkurenceschopnosti ČR [online]. ČBA [březen 2012]. Dostupné z: http://www.czech-ba.cz/data/articles/down_41950.pdf

ČESKÁ NÁRODNÍ BANKA. ČNB: Seznam bank a poboček zahraničních bank dle velikosti [online]. ČNB [březen 2012]. Dostupné z: www.cnb.cz

ČESKÁ NÁRODNÍ BANKA. ČNB: ARAD – Systém časových řad [online]. ČNB [únor 2012]. Dostupné z: <http://www.cnb.cz/docs/ARADY/HTML/index.htm>

ČESKÁ NÁRODNÍ BANKA. ČNB: Zpráva o finanční stabilitě 2010/2011 [online]. ČNB [březen 2012]. Dostupné z: http://www.cnb.cz/cs/financni_stabilita/zpravy_fs/fs_2010-2011/index.html#1

Evropská centrální banka. ECB: Financial Stability Review December 2011 [online]. ECB [únor 2012]. Dostupné z: <http://www.ecb.int/pub/pdf/other/financialstabilityreview201112en.pdf?a53bae6eab77aba187c70a6848875b9d>

Webové stránky vybraných bank.

Seznam zkratek

ČBA	Česká bankovní asociace
ČNB	Česká národní banka
ČR	Česká republika
ČS	Česká spořitelna
ČSOB	Československá obchodní banka
EU	Evropská unie
KB	Komerční banka
LIBOR	London Inter-Bank Offered Rate
NPV	Čistá současná hodnota
p.a.	Per annum
p.b.	Procentní bod
PRIBOR	Prague Inter-Bank Offered Rate
RB	RaiffeisenBank
RPSN	Roční procentní sazba nákladů
SME	Malé a střední podniky
UCB	UniCreditBank
1M PRIBOR	PRIBOR s měsíční splatností
3M PRIBOR	PRIBOR se čtvrtletní splatností

Prohlášení o využití výsledků bakalářské práce

Prohlašuji, že

- jsem byl seznámen s tím, že na mou bakalářskou práci se plně vztahuje zákon č. 121/2000 Sb. – autorský zákon, zejména § 35 – užití díla v rámci občanských a náboženských obřadů, v rámci školních představení a užití díla školního a § 60 – školní dílo;
- beru na vědomí, že Vysoká škola báňská – Technická univerzita Ostrava (dále jen VŠB-TUO) má právo nevýdělečně, ke své vnitřní potřebě, bakalářskou práci užít (§ 35 odst. 3);
- souhlasím s tím, že bakalářská práce bude v elektronické podobě archivována v Ústřední knihovně VŠB-TUO a jeden výtisk bude uložen u vedoucího bakalářské práce. Souhlasím s tím, že bibliografické údaje o bakalářské práci budou zveřejněny v informačním systému VŠB-TUO;
- bylo sjednáno, že s VŠB-TUO, v případě zájmu z její strany, uzavřu licenční smlouvu s oprávněním užít dílo v rozsahu § 12 odst. 4 autorského zákona;
- bylo sjednáno, že užít své dílo, bakalářskou práci, nebo poskytnout licenci k jejímu využití mohu jen se souhlasem VŠB-TUO, která je oprávněna v takovém případě ode mne požadovat přiměřený příspěvek na úhradu nákladů, které byly VŠB-TUO na vytvoření díla vynaloženy (až do jejich skutečné výše).

V Ostravě dne 9.5.2012

.....
Jméno a příjmení studenta

Seznam příloh

Příloha 1: Účetní výkazy firmy v optimistické variantě jejího finančního zdraví

Příloha 1.1: Výkaz zisku a ztráty pro optimistickou variantu finančního zdraví firmy

Příloha 1.2: Výkaz peněžních toků pro optimistickou variantu finančního zdraví firmy

Příloha 1.3: Rozvaha pro optimistickou variantu finančního zdraví firmy - aktiva

Příloha 1.4: Rozvaha pro optimistickou variantu finančního zdraví firmy - pasiva

Příloha 2: Účetní výkazy firmy ve střední variantě jejího finančního zdraví

Příloha 2.1: Výkaz zisku a ztráty pro střední variantu finančního zdraví firmy

Příloha 2.2: Výkaz peněžních toků pro střední variantu finančního zdraví firmy

Příloha 2.3: Rozvaha pro střední variantu finančního zdraví firmy - aktiva

Příloha 2.4: Rozvaha pro střední variantu finančního zdraví firmy - pasiva

Příloha 3: Účetní výkazy firmy v pesimistické variantě jejího finančního zdraví

Příloha 3.1: Výkaz zisku a ztráty pro pesimistickou variantu finančního zdraví firmy

Příloha 3.2: Výkaz peněžních toků pro pesimistickou variantu finančního zdraví firmy

Příloha 3.3: Rozvaha pro pesimistickou variantu finančního zdraví firmy - aktiva

Příloha 3.4: Rozvaha pro pesimistickou variantu finančního zdraví firmy - pasiva

Příloha 1: Účetní výkazy firmy v optimistické variantě jejího finančního zdraví

Příloha 1.1: Výkaz zisku a ztráty pro optimistickou variantu finančního zdraví firmy

V tisících Kč

	2008	2009	2010
Výkony	150 000	160 500	171 735
Tržby za prodej vlastních výrobků a služeb	150 000	160 500	171 735
Aktivace	0	0	0
Výkonová spotřeba	116 655	118 755	120 892
Spotřeba materiálu a energie	102 500	104 345	106 223
Služby	14 155	14 410	14 669
Přidaná hodnota	33 345	41 745	50 843
Osobní náklady	13 000	13 351	13 711
Daně a poplatky	52	53	55
Odpisy	2 100	2 157	2 215
Tržby z prodeje majetku	2 536	2 604	2 675
Zůstatková cena prodaného majetku	2 309	2 371	2 435
Změna stavu rezerv	1 973	2 038	2 391
Ostatní provozní výnosy	950	976	1 002
Ostatní provozní náklady	1 758	1 805	1 854
Provozní VH	15 639	23 549	31 858
Výnosové úroky	50	52	53
Nákladové úroky	1 290	1 316	1 342
Ostatní finanční výnosy	1 336	1 376	1 417
Ostatní finanční náklady	2 304	2 373	2 444
Finanční VH	-2 208	-2 261	-2 316
Daň z příjmu za běžnou činnost	2 552	4 045	5 613
VH za běžnou činnost	10 879	17 243	23 929
VH za účetní období	10 879	17 243	23 929
VH před zdaněním	13 431	21 288	29 542

Příloha 1.2: Výkaz peněžních toků pro optimistickou variantu finančního zdraví firmy

V tisících Kč

	2008	2009	2010
<i>Počáteční stav peněžních prostředků</i>	<i>9 621</i>	<i>14 114</i>	<i>16 534</i>
VH za běžnou činnost před zdaněním	13 431	21 288	29 542
Úpravy o nepeněžní operace	6 030	5 635	6 415
Odpisy stálých aktiv	2 100	2 157	2 215
Změna stavu opravných položek a rezerv	1 973	2 038	2 391
Nákladové a výnosové úroky (rozdíl)	1 240	1 264	1 289
Úpravy o ostatní nepeněžní operace	717	176	520
Čistý PT před změnami pracovního kapitálu	19 461	26 923	35 957
Změna stavu pracovního kapitálu	1 601	-131	-193
Změna stavu pohledávek a časového rozlišení aktiv	12 945	526	502
Změna stavu závazků a časového rozlišení pasiv	14 701	809	853
Změna stavu zásob	3 357	151	158
Čistý PT před zdaněním a mimořádnými položkami	17 860	27 054	36 149
Vydané a přijaté úroky (rozdíl)	1 240	1 264	1 289
Zaplacená daň	2 127	3 371	4 677
Čistý PT z provozní činnosti	14 493	22 419	30 183
Výdaje spojené s nabytím stálých aktiv	-40 000	-20 000	-34 000
Čistý PT z investiční činnosti	-40 000	-20 000	-34 000
Čerpání dlouhodobých bankovních úvěrů	30 000	0	4 000
Čerpání krátkodobých bankovních úvěrů	500	500	500
Splácení krátkodobých bankovních úvěrů	-500	-500	-500
Výplata dividend	0	0	0
Čistý PT z finanční činnosti	30 000	0	4 000
Čistá změna stavu peněžních prostředků	4 493	2 419	183
<i>Konečný stav peněžních prostředků</i>	<i>14 114</i>	<i>16 534</i>	<i>16 717</i>

Příloha 1.3: Rozvaha pro optimistickou variantu finančního zdraví firmy - aktiva

V tisících Kč

Položky aktiv - netto

	2008	2009	2010
Aktiva celkem	85 764	110 234	134 785
Dlouhodobý majetek	55 348	76 721	100 429
<i>DNM</i>	<i>2 191</i>	<i>2 333</i>	<i>2 485</i>
Zřizovací výdaje	2 060	2 194	2 337
Jiný DNM	131	140	149
<i>DHM</i>	<i>53 157</i>	<i>74 388</i>	<i>97 944</i>
Pozemky	13 500	20 925	29 295
Stavby	23 670	36 689	51 364
Samostatné movité věci a soubory m.v.	7 200	11 160	15 624
Jiný DHM	2 682	1 134	787
Poskytnuté zálohy na DHM	2 904	2 211	584
Oceňovací rozdíl k nabytému majetku	3 201	2 269	290
Oběžný majetek	30 409	33 502	34 340
<i>Zásoby</i>	<i>3 357</i>	<i>3 508</i>	<i>3 666</i>
Materiál	1 044	1 091	1 140
Nedokončená výroba a polotovary	1 310	1 369	1 431
Výrobky	1 003	1 048	1 095
<i>Dlouhodobé pohledávky</i>	<i>1 382</i>	<i>1 455</i>	<i>1 511</i>
Pohledávky z obchodních vztahů	1 340	1 400	1 463
Jiné pohledávky	42	45	47
Odložená daňová pohledávka	0	10	0
<i>Krátkodobé pohledávky</i>	<i>11 556</i>	<i>12 006</i>	<i>12 447</i>
Pohledávky z obchodních vztahů	11 529	11 933	12 350
Stát - daňové pohledávky	0	30	0
Krátkodobé poskytnuté zálohy	2	7	7
Dohadné účty aktivní	0	15	72
Jiné pohledávky	25	21	18
<i>Krátkodobý finanční majetek</i>	<i>14 114</i>	<i>16 534</i>	<i>16 717</i>
Peníze	100	100	100
Účty v bankách	14 014	16 434	16 617
Časové rozlišení	7	11	16
Náklady příštích období	7	11	16

Příloha 1.4: Rozvaha pro optimistickou variantu finančního zdraví firmy - pasiva

	2008	2009	2010
Pasiva celkem	85 764	110 234	134 785
Vlastní kapitál	37 423	54 985	68 912
Základní kapitál	26 000	26 000	26 000
Rezervní fondy a ostatní fondy ze zisku	544	1 406	2 603
VH minulých let	0	10 335	16 381
VH běžného účetního období	10 879	17 243	23 929
Cizí zdroje	48 341	55 249	65 873
Rezervy	1 973	4 011	6 402
Rezervy podle zvláštních právních předpisů	1 669	2 188	3 384
Ostatní rezervy	304	1 823	3 018
Dlouhodobé závazky	1 667	5 728	9 109
Závazky z obchodních vztahů	1 152	4 123	4 433
Odložený daňový závazek	72	0	0
Jiné závazky	443	1 605	4 676
Krátkodobé závazky	14 701	15 510	16 363
Závazky z obchodních vztahů	13 275	14 005	14 775
Závazky k zaměstnancům	190	200	211
Závazky ze sociálního a zdravotního pojištění	67	71	75
Stát - daňové závazky a dotace	379	400	422
Krátkodobé přijaté zálohy	53	56	59
Dohadné účty pasivní	584	616	650
Jiné závazky	153	161	170
Bankovní úvěry a výpomoci	30 000	30 000	34 000
Dlouhodobé bankovní úvěry	30 000	30 000	34 000
Krátkodobé bankovní úvěry	0	0	0

Příloha 2: Účetní výkazy firmy ve střední variantě jejího finančního zdraví

Příloha 2.1: Výkaz zisku a ztráty pro střední variantu finančního zdraví firmy

V tisících Kč

	2008	2009	2010
Výkony	145 000	155 150	161 356
Tržby za prodej vlastních výrobků a služeb	145 000	155 150	161 356
Aktivace	0	0	0
Výkonová spotřeba	116 655	118 988	121 368
Spotřeba materiálu a energie	102 500	104 550	106 641
Služby	14 155	14 438	14 727
Přidaná hodnota	28 345	36 162	39 988
Osobní náklady	13 000	13 390	13 792
Daně a poplatky	52	54	55
Odpisy	2 100	2 163	2 228
Tržby z prodeje majetku	2 536	2 612	2 690
Zůstatková cena prodaného majetku	2 309	2 378	2 450
Změna stavu rezerv	1 973	2 038	2 391
Ostatní provozní výnosy	950	979	1 008
Ostatní provozní náklady	1 758	1 811	1 865
Provozní VH	10 639	17 919	20 906
Výnosové úroky	50	52	53
Nákladové úroky	2 330	2 400	2 472
Ostatní finanční výnosy	1 324	1 364	1 405
Ostatní finanční náklady	1 865	1 921	1 979
Finanční VH	-2 821	-2 906	-2 993
Daň z příjmu za běžnou činnost	1 485	2 853	3 404
VH za běžnou činnost	6 333	12 161	14 510
VH za účetní období	6 333	12 161	14 510
VH před zdaněním	7 818	15 013	17 913

Příloha 2.2: Výkaz peněžních toků pro střední variantu finančního zdraví firmy

V tisících Kč

	2008	2009	2010
<i>Počáteční stav peněžních prostředků</i>	<i>9 621</i>	<i>6 365</i>	<i>6 684</i>
VH za běžnou činnost před zdaněním	7 818	15 013	17 913
Úpravy o nepeněžní operace	7 070	6 725	7 558
Odpisy stálých aktiv	2 100	2 163	2 228
Změna stavu opravných položek a rezerv	1 973	2 038	2 391
Nákladové a výnosové úroky (rozdíl)	2 280	2 348	2 419
Úpravy o ostatní nepeněžní operace	717	176	520
Čistý PT před změnami pracovního kapitálu	14 888	21 739	25 471
Změna stavu pracovního kapitálu	4 826	194	156
Změna stavu pohledávek a časového rozlišení aktiv	11 914	561	542
Změna stavu závazků a časového rozlišení pasiv	11 701	644	679
Změna stavu zásob	4 613	277	293
Čistý PT před zdaněním a mimořádnými položkami	10 062	21 544	25 315
Vydané a přijaté úroky (rozdíl)	2 280	2 348	2 419
Zaplacená daň	1 238	2 377	2 836
Čistý PT z provozní činnosti	6 544	16 819	20 060
Výdaje spojené s nabytím stálých aktiv	-40 000	-17 000	-30 200
Čistý PT z investiční činnosti	-40 000	-17 000	-30 200
Čerpání dlouhodobých bankovních úvěrů	30 000	0	12 000
Čerpání krátkodobých bankovních úvěrů	1 000	1 000	1 000
Splácení krátkodobých bankovních úvěrů	-800	-500	-1 700
Výplata dividend	0	0	0
Čistý PT z finanční činnosti	30 200	500	11 300
Čistá změna stavu peněžních prostředků	-3 256	319	1 160
<i>Konečný stav peněžních prostředků</i>	<i>6 365</i>	<i>6 684</i>	<i>7 844</i>

Příloha 2.3: Rozvaha pro střední variantu finančního zdraví firmy - aktiva

V tisících Kč

Položky aktiv - netto

	2008	2009	2010
Aktiva celkem	73 647	90 158	113 572
Dlouhodobý majetek	50 755	66 109	87 528
<i>DNM</i>	<i>2 164</i>	<i>2 272</i>	<i>2 386</i>
Zřizovací výdaje	2 043	2 145	2 252
Jiný DNM	121	127	133
<i>DHM</i>	<i>48 591</i>	<i>63 837</i>	<i>85 142</i>
Pozemky	12 448	18 050	26 172
Stavby	21 111	30 611	44 386
Samostatné movité věci a soubory m.v.	6 250	9 563	13 388
Jiný DHM	2 677	1 134	323
Poskytnuté zálohy na DHM	2 904	2 211	584
Oceňovací rozdíl k nabytému majetku	3 201	2 269	290
Oběžný majetek	22 885	24 038	26 028
<i>Zásoby</i>	<i>4 613</i>	<i>4 890</i>	<i>5 183</i>
Materiál	2 070	2 194	2 326
Nedokončená výroba a polotovary	1 410	1 495	1 584
Výrobky	1 133	1 201	1 273
<i>Dlouhodobé pohledávky</i>	<i>1 292</i>	<i>1 380</i>	<i>1 452</i>
Pohledávky z obchodních vztahů	1 250	1 325	1 405
Jiné pohledávky	42	45	47
Odložená daňová pohledávka	0	10	0
<i>Krátkodobé pohledávky</i>	<i>10 615</i>	<i>11 085</i>	<i>11 549</i>
Pohledávky z obchodních vztahů	10 588	11 012	11 452
Stát - daňové pohledávky	0	30	0
Krátkodobé poskytnuté zálohy	2	7	7
Dohadné účty aktivní	0	15	72
Jiné pohledávky	25	21	18
<i>Krátkodobý finanční majetek</i>	<i>6 365</i>	<i>6 684</i>	<i>7 844</i>
Peníze	100	100	100
Účty v bankách	6 265	6 584	7 744
Časové rozlišení	7	11	16
Náklady příštích období	7	11	16

Příloha 2.4: Rozvaha pro střední variantu finančního zdraví firmy - pasiva

	2008	2009	2010
Pasiva celkem	73 647	90 158	113 572
Vlastní kapitál	28 649	41 101	49 713
Základní kapitál	22 000	22 000	22 000
Rezervní fondy a ostatní fondy ze zisku	317	925	1 650
VH minulých let	0	6 016	11 553
VH běžného účetního období	6 333	12 161	14 510
Cizí zdroje	44 998	49 057	63 859
Rezervy	1 973	4 011	6 402
Rezervy podle zvláštních právních předpisů	1 669	2 188	3 384
Ostatní rezervy	304	1 823	3 018
Dlouhodobé závazky	1 124	2 002	2 434
Závazky z obchodních vztahů	1 052	1 105	1 160
Odložený daňový závazek	72	0	0
Jiné závazky	0	897	1 274
Krátkodobé závazky	11 701	12 345	13 024
Závazky z obchodních vztahů	10 275	10 840	11 436
Závazky k zaměstnancům	190	200	211
Závazky ze sociálního a zdravotního pojištění	67	71	75
Stát - daňové závazky a dotace	379	400	422
Krátkodobé přijaté zálohy	53	56	59
Dohadné účty pasivní	584	616	650
Jiné závazky	153	161	170
Bankovní úvěry a výpomoci	30 200	30 700	42 000
Dlouhodobé bankovní úvěry	30 000	30 000	42 000
Krátkodobé bankovní úvěry	200	700	0

Příloha 3: Účetní výkazy firmy v pesimistické variantě jejího finančního zdraví

Příloha 3.1: Výkaz zisku a ztráty pro pesimistickou variantu finančního zdraví firmy

V tisících Kč

	2008	2009	2010
Výkony	140 000	147 000	154 350
Tržby za prodej vlastních výrobků a služeb	140 000	147 000	154 350
Aktivace	0	0	0
Výkonová spotřeba	119 705	129 281	134 453
Spotřeba materiálu a energie	104 718	113 095	117 619
Služby	14 987	16 186	16 833
Přidaná hodnota	20 295	17 719	19 897
Osobní náklady	12 691	13 326	13 992
Daně a poplatky	52	55	57
Odpisy	1 337	1 404	1 474
Tržby z prodeje majetku	2 536	2 663	2 796
Zůstatková cena prodaného majetku	2 309	2 424	2 546
Změna stavu rezerv	1 973	2 038	2 391
Ostatní provozní výnosy	410	1 481	1 555
Ostatní provozní náklady	758	796	836
Provozní VH	4 121	1 820	2 953
Výnosové úroky	48	50	53
Nákladové úroky	2 500	2 625	2 756
Ostatní finanční výnosy	1 804	1 894	1 989
Ostatní finanční náklady	699	734	771
Finanční VH	-1 347	-1 414	-1 485
Daň z příjmu za běžnou činnost	527	77	279
VH za běžnou činnost	2 247	329	1 189
VH za účetní období	2 247	329	1 189
VH před zdaněním	2 774	406	1 468

Příloha 3.2: Výkaz peněžních toků pro pesimistickou variantu finančního zdraví firmy

V tisících Kč

	2008	2009	2010
<i>Počáteční stav peněžních prostředků</i>	<i>9 621</i>	<i>180</i>	<i>4 225</i>
VH za běžnou činnost před zdaněním	2 774	406	1 468
Úpravy o nepeněžní operace	6 479	6 192	7 088
Odpisy stálých aktiv	1 337	1 404	1 474
Změna stavu opravných položek a rezerv	1 973	2 038	2 391
Nákladové a výnosové úroky (rozdíl)	2 452	2 575	2 703
Úpravy o ostatní nepeněžní operace	717	176	520
Čistý PT před změnami pracovního kapitálu	9 253	6 598	8 556
Změna stavu pracovního kapitálu	6 003	414	299
Změna stavu pohledávek a časového rozlišení aktiv	12 951	781	645
Změna stavu závazků a časového rozlišení pasiv	11 589	599	589
Změna stavu zásob	4 641	232	244
Čistý PT před zdaněním a mimořádnými položkami	3 250	6 184	8 257
Vydané a přijaté úroky (rozdíl)	2 452	2 575	2 703
Zaplacená daň	439	64	232
Čistý PT z provozní činnosti	359	3 545	5 321
Výdaje spojené s nabytím stálých aktiv	-40 000	-15 400	-20 500
Čistý PT z investiční činnosti	-40 000	-15 400	-20 500
Čerpání dlouhodobých bankovních úvěrů	30 000	16 000	16 000
Čerpání krátkodobých bankovních úvěrů	1 000	1 000	1 000
Splácení krátkodobých bankovních úvěrů	-800	-1 100	-500
Výplata dividend	0	0	0
Čistý PT z finanční činnosti	30 200	15 900	16 500
Čistá změna stavu peněžních prostředků	-9 441	4 045	1 321
<i>Konečný stav peněžních prostředků</i>	<i>180</i>	<i>4 225</i>	<i>5 546</i>

Příloha 3.3: Rozvaha pro pesimistickou variantu finančního zdraví firmy - aktiva

V tisících Kč

Položky aktiv - netto

	2008	2009	2010
Aktiva celkem	66 446	86 052	104 541
Dlouhodobý majetek	48 674	63 222	79 502
<i>DNM</i>	<i>2 164</i>	<i>2 272</i>	<i>2 386</i>
Zřizovací výdaje	2 043	2 145	2 252
Jiný DNM	121	127	133
<i>DHM</i>	<i>46 510</i>	<i>60 950</i>	<i>77 116</i>
Pozemky	12 448	16 182	21 037
Stavby	21 111	27 444	35 678
Samostatné movité věci a soubory m.v.	5 844	8 941	13 680
Jiný DHM	2 677	1 563	1 323
Poskytnuté zálohy na DHM	1 229	1 598	2 077
Oceňovací rozdíl k nabytému majetku	3 201	5 221	3 321
Oběžný majetek	17 765	22 819	25 024
<i>Zásoby</i>	<i>4 641</i>	<i>4 873</i>	<i>5 117</i>
Materiál	2 075	2 179	2 288
Nedokončená výroba a polotovary	1 415	1 486	1 560
Výrobky	1 151	1 209	1 269
<i>Dlouhodobé pohledávky</i>	<i>1 329</i>	<i>1 405</i>	<i>1 475</i>
Pohledávky z obchodních vztahů	1 287	1 351	1 419
Jiné pohledávky	42	44	46
Odložená daňová pohledávka	0	10	10
<i>Krátkodobé pohledávky</i>	<i>11 615</i>	<i>12 315</i>	<i>12 886</i>
Pohledávky z obchodních vztahů	11 588	12 167	12 776
Stát - daňové pohledávky	0	60	0
Krátkodobé poskytnuté zálohy	2	7	7
Dohadné účty aktivní	0	60	85
Jiné pohledávky	25	21	18
<i>Krátkodobý finanční majetek</i>	<i>180</i>	<i>4 225</i>	<i>5 546</i>
Peníze	100	100	100
Účty v bankách	80	4 125	5 446
Časové rozlišení	7	11	16
Náklady příštích období	7	11	16

Příloha 3.4: Rozvaha pro pesimistickou variantu finančního zdraví firmy - pasiva

	2008	2009	2010
Pasiva celkem	66 446	86 052	104 541
Vlastní kapitál	22 359	22 592	21 689
Základní kapitál	20 000	20 000	20 000
Rezervní fondy a ostatní fondy ze zisku	112	129	188
VH minulých let	0	2 135	312
VH běžného účetního období	2 247	329	1 189
Cizí zdroje	44 086	63 460	82 852
Rezervy	1 973	4 011	6 402
Rezervy podle zvláštních právních předpisů	1 669	2 188	3 384
Ostatní rezervy	304	1 823	3 018
Dlouhodobé závazky	324	1 162	1 073
Závazky z obchodních vztahů	252	265	278
Odložený daňový závazek	72	0	0
Jiné závazky	0	897	795
Krátkodobé závazky	11 589	12 188	12 777
Závazky z obchodních vztahů	10 163	10 671	11 205
Závazky k zaměstnancům	190	200	209
Závazky ze sociálního a zdravotního pojištění	67	70	74
Stát - daňové závazky a dotace	379	398	418
Krátkodobé přijaté zálohy	53	56	58
Dohadné účty pasivní	584	613	644
Jiné závazky	153	180	169
Bankovní úvěry a výpomoci	30 200	46 100	62 600
Dlouhodobé bankovní úvěry	30 000	46 000	62 000
Krátkodobé bankovní úvěry	200	100	600